

309501 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. చెన్నపట్టణము 1919 వ సం॥ మార్చి నెల 3 వ తేది సోమవారము No. 273
సంపుటము. ౫ కాళియుక్తి నామ సంవత్సర శాల్వాణమాస శుద్ధ ప్రథమం. సంచిక ౨౭౩

కుంతలైను తలనూనె.
సర్వజనులచే నేల వాడబడుచున్నది?

- విలస:- (1299)
1. కుంతలైను మిక్కిలి చక్క.
 2. తలవెండ్రుకలకు మెరుగును మొగమునకు సౌఖ్యమును తెచ్చుటలో కుంతలైను సాటిలేనిది.
 3. కుంతలైను రాతికొనిన మనోహర పరిమళము గల పువ్వుల పువ్వులవలన కలుగునట్టి కరిమళమే కలుగును.

- విలస:-
4. మామూలు తలనూనె సీసాల కంటె కుంతలైను సీసా 8 రెట్లు పెద్దది గాన తలనూనెల వ్యయము తగ్గును.
 5. బట్టతల - తలవెండ్రుక లూడి పోవుట మున్నగునవి కలిగినపుడు కుంతలైను అద్భుతముగ పనిచేయును.

మనోహర కోమల మృదుల పరిమళ మిళితము.
కుముద, గులాభి, కమల, మల్లి, వయలటు, బొకే.

Sweet, Lily, Lotus, Rose, Jasmin, Violet, Boquet.

కుంతలైను స్వచ్ఛమైన దనుటకు ఆధారము.

ఇండియా దేశమునదలి రసాయనశాస్త్రజ్ఞులలో శ్రేష్ఠతములగు డాక్టరు ఎస్. పి. సి. రే. కే. టి., సి. వి. ఇ. గారు పరీక్షించి యిచ్చిన ప్రశంసాపత్రము:

హెచ్. బోసుగారు సిద్ధపరచిన కుంతలైను తలనూనెయందలి నస్తువులకు నేను రసాయన శాస్త్రానుసారము పరీక్షించితిని. ఈతైలము కేరళము మూలికాయలవలన తయారై అత్యధికముగ శుద్ధి నొందింపబడినది. దీనియందు ద్రావకములు, మధ్యము, లోహము మున్నగు హానికరములగు పదార్థము లేనియును లేవు. దీనియందు మేలగు సుగంధద్రవ్యములు చేర్చబడినవి. ఇది ప్రకృతమగు తలనూనె యని నేను నిశ్చయించుచున్నాను.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyers & Co.,
110 & 111 Thambuchetty Street, MADRAS.

సబు ఏజన్సీ వారములు మున్నగువాటిని కోసవారు, మదరాసు, తంబుకెట్టి వీధిలో నున్న మా సోపా ఏజంటులు కే. ఎన్. వి. అయ్యర్లు అందు కంపెనీవారికి ప్రాసికొనవచ్చును.

H. BOSE. Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

మలయ చందనము

(1251) పెగోగమునకు కుతారము మందు పువ్వుల నుంచున్నట్లు ఎరికిరి తెలియదు. పట్టుము లేదు. పిచికారి మున్నగు కలనచిక్కిల పనిలేదు. దువ్వ మైన మా మలయచందనము ఎటువై తెలుపును చచ్చు అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మున్నును. డబ్బీ 1-3 2.0-0 గంధర్వశార్వసి, రాజమండ్రి.

అమృతార్ణవ అనలేహ్యము.
ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి శిర్యమున హెచ్చించి అలమును కఠినించి యొత్తుకొనునటులేసి జీవిత కాలి ముంబుల కోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు శ్రేష్ఠముగా కలిసింనును. దీర్ఘాయు, శ్రేయము, కలనోష్ఠి, బొమ్మలొప్పి మొదలగువానిని తక్కువ నివారించును. (219) అర్జును డబ్బీ 1-3 2.0-0. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్రి, అంబికొమ్మనూ కోవఠాయం, 157, బ్రాహ్మ్య, మదరాసు.

సర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

588

దుఃఖముతో నచ్చువారు గంతోమముతో పోవుదురు.

గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ. 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు ముందే రలసిన ముఖ్యవృద్ధి. అండ్ల మూసాని, దేశీయ ద్రవ్యులతో పాక ప్రగించబడియున్నది. ఎన్నిదినములు జరిగినను మందు గుణముమూడు, కేలనకు మాత్రమే కాక ఎలక, చక్క, సాము, జట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నువ్వు గిండును. తల పాకట్ 1-3 0-8-0 పోస్తేటి 0-8-0. 1 డబ్బా పాకట్ల తల రూ. 5-0-0. పోస్తేటి నలు.

పి.కేశారి 2 ప్యాకెట్లు రిప్పించుకొనువారికి పోస్తేటి ఇవ్వం. కర్తవ్యులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

విరుదాహ:- ధన లక్ష్మి కం పెని, 1-5 పెంకటేశు స్త్రీ, కి. పాదాపేట పోడు, మదరాసు.

ఇనుప వ్యాపారము

మా కర్త సిల్వగొట్టములు, మాస్తూర్లు నెమెంటు కోల్తారు, ఆమెరికా గుండ్రపు కంబీలు, చట్టములు, కలాయి నుల్లుకంబీలు, మేపపిప్పలు, బోల్టునల్లు, రయల్ నెలింగు మొదలైన సామానులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తెలలకు కాగితము వ్యాపారము.

అబ్దుల్ అలీ మహమ్మద్ అలీ కంపెనీ, (1412) 18, పెంబుదాసు వీధి, మదరాసు.

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair

TAKE LADIES LEARNED CARE

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool,

Price Re 1/- Postage Extra

Agents:-

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:-Please try Parastan Liquid Soap Re. 1 0 0

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యే దాంధ్ర మహాజననభయందలి నన్నాన సంఘాభ్యుదయ, సభాభ్యుదయ, యువవ్యాసములు, వారి పిల్లలకు, సభా తీర్మానములుగలవు. తెల రూ. 1-3-0. పోస్తేటి నలు. అంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

$$\text{C}=\text{O}=\text{C}:$$

జ్ఞాపిక :- ఈయూను పథలనును, అప్రతిక్షుల నియామకమును, కార్యక్రమమును చూచు తెలుపబడును. గ్రంథాల యాభిమానులను, స్వరాజ్యోద్ధృతి యాభిమానులను, ప్రత్యేక యాహ్వానము లందలెదని యెంచక దయచేయ బ్రార్థితులు.

కలకత్తా అంధవిద్యార్థి సమాజము:—మై. విద్యార్థి సంఘము, శుక్లవత్సరమునదిని భాతి, దినదినవృద్ధిమాన మగు చున్నదని వాగ్దాయుట కంతయు సంతసించుచున్నారము. శ్రీ మైసంపాటి కామేశ్వరరావు గారి 'అంధభానుబలము' మీది

రైతులు మొదలగు సోదరనియోజకబలకు హెచ్చరిక:-
రైతు లందరు అమితాతురతితోను మహాక్షోభముతోడను
సభలు చేసియు సంఘములు స్థాపించుకొనియు, దొరతనము
నారికి నివేదనల సంపియు, కాపనబాహారవసభ్యులకు, తన
కష్టమున వచ్చుజెప్పి యు, పరిపరివిధముల అందోళన సల్పుచు,
స్వాధీపురము హచ్చియు, ఎరువులను హచ్చియు దొరత
నమునకు చేసిన విధిపేషములనుగూర్చి తమ యసత్కృతులను
వెలిబుచ్చుచుండ, 27-1-19-6 తేదీని దెసవాడలో ఈ
విషయమై జిల్లావార్డు సభలో జరిగిన చర్చలో రైతు ప్రతిని
ధులగ ఎక్కువోపసేకవారు ఇతర అనుద్యోగీయసభ్యులును
వెలిబుచ్చిన అభికారాధీశ్వరముగ ప్రకాశంటక మగు అభి
ప్రాయములు వెలిబుచ్చునాగిరి. ఇట్టి ప్రకాశ్రతిశాలమును సో
త్కర్షాభిలాషకమును స్వాతంత్ర్యసూక్ష్మమును ఆత్మశారవ
మృగ్యమును క్షేత్రేయవివాకమును, అగు బూదకపు ప్రజా
ప్రాతినిధ్యమును నిర్మాణించి న్యాయముగ ప్రకాశేయము
కొరకును, స్వాభిమానరహితముగ క్షేత్రేయముకొరకును, సదా
సాటునకు స్వాతంత్ర్యప్రియులగు మహానీయులను ఆయా
స్థానములను ఎన్నికొని సక్రమగు ప్రజాప్రాతినిధ్యము నెల
కొల్పుదురుగాక యని, రమణులును తీవ్రరనియోజనమును
ప్రముఖించెదరు గాక యని యీవర శోధ నాగ్రచోదనీ గారి
మాకు | వాముచు న్నాకు.

యుద్ధము ! !

ఆయుర్వేదమునకును, అంటుడురోగములకును,

કા. નં. ૨૬૫

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార గారి

(1045)

కలరా, ప్లేగు, డెన్టులు ముఖ్య రోగములను సుదీర్ఘ బాధనులను, నిజముజేసినచో నీ కట్టి భయమును లేక
నురక్షితులుగా ముగిసగలవు. శ్రేష్ఠమైనను, చాక్రమని, కొన్ని కొన్ని ప్రభుత్వములను 100-కి 100 మంది రక్షింపబడిరి.

జలరామముల సెట్టు 1-3	రూ 0-12-0
ఇట్లగు " (వెదది)	" 1-12-0
" " (చిన్నది)	" 1-2-0
ఇక్కడ యేక జామముల సెట్టు	" 1-8-0

మా ధన్యంతరి లేహ్నము

ఇక్కడ ప్రస్తుతం జా.కో.గము కుడికిన పిదప గుణము
అక్కడ ప్రస్తుతం జా.కో.గము కుడికిన పిదప గుణము

ఇంకను ప్రపంచప్రఖ్యాతిపడని జౌషధము లనేకములు గలవు.

పాల్వకింగు పూజా నేజి అమ్మలు (వచ్చే కము. ఇర పాసు చేసినవారల మచితముగ క్కాటలాగు పంపబడును.

అందు రేణుకా శ్రీమం. ౧. ౫౫. ఆచార్యనాథి, జి.టి. మదరాసు.

మిక్కిలీ మనోహరమగు నువాసన 126

(రిజిస్టర్డ్) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్)

అశ్వమేధావధురతి కనపడుచును, సోలేలేని మనోజ్ఞుడును నుభావమగుచు.
 ఆత్మాహుతిగాని, సారాంశముగాని, భర్తృపడకయో నీర్ధమ
 బేరుబడిన కేదుల ప్రష్ఠసారము.

సేతుపాలపై కొన్ని చిందువులు అజగరించినవో, మహోగ్యమగు
శతాధన నిన్ను అవరించును.

ఈ కింది పరిమాణముల సీసాలతో ముద్దును.

జననం (తర: ౧౯౦౦) పేర: 1-3 % 0.8-0

అవ్వరకము పేజీ 1-1 వారి " " 0-12-0

ಪೆಂಚುನಾ 2 13 13 L4-0

2-0-0

స. ప. భక్తబాబు బాడే 1-5 0-8-0, 3 బాడ్లకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

అతడు, తన గామములందరి | కనికరమును | పరిపాపమునను బోరజను. ౩౫

అంతకుముందు నాకు తెలియకలదు. కావున, తాను కోనునపుడు నిన్నాడు.

మ, కాదు మేము అటోమిక్ బాంబ్ లను పేరును నరికిలింపును ఈ అటో

విల్వహారమునకు సులభములను పరిశీలనయే గోరువారి దినుపవాటికి

జానీనచో అణాకిమ్మకుల మహాననకారు ఉచితముగ పంపుదురు.

కమిషన్ కంటేని నెం. 155, నామూనునీదు వీధి, జొంరాంబ.

సంఖ్య: _____ పేరు: ఈ పుస్తకం _____, చైనా నామోదు ను దాన.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

సాక్షాత్కారము, ఆ-సాక్షాత్కారము దగ్గర అందు కమిషన్ కంటేని నెం. 155, నామానునీడు వీధి, హిందూం.

మనము రోజంతా:— మనకా పురుషులం జూరీ, వివాహమునకు ముద్రా,

రౌలటు బిల్లులు

సత్యాగ్రహ వ్రతనిష్ఠ

మహాత్మా గాంధీగారు

"మైత్రుత్వ ఆఫ్ ఇండియా" ప్రతిక కిట్లు వ్రాయుచున్నాను:-

రౌలటు బిల్లుల విషయమున అనలంబించవలసిన సత్యాగ్రహ వ్రతనిష్ఠులు నిలు బొందువలయున్నాను. ఈ వ్రత భారత జాతి చరిత్రాంశములలో నెల్ల వర్తి ప్రాముఖ్యమైనది. ఈ వ్రతము దూరాలోచనా విరహితముగ నైకొనబడలేదని నేను నిశ్చయముగ జెప్పగలను. నామట్టుకు నేర్పించుట అనేక రాత్రులు నిద్రలేక ఆలోచనతో గడపితిని. ప్రభుత్వమువారి వాదమునందలి సందర్భమును గ్రహించ నెంచితిని గాని అసాధారణములైన యీ బిల్లులను వారు నిర్బంధము కట్టి కారణమును వాకు నుద్ధరింపలేదు. నేను రౌలటు సంఘానికి నామూలాగ్రహము జరిపితిని. అది చదువుటవలన సంఘము వారి లోకాన్ని నేను లోక ప్రతిపాదకుని నిర్ధారములు వాకు నుద్ధరించినవి. పశుబలప్రయోగవాంఛ భారతజాతి యొక కొన్ని ప్రశ్నలములందు మాత్రమే యున్నదనియు అత్యల్పసంఖ్యాకులు మాత్రమే యిందుసంబంధము గలిగియున్నారనియు యానివేదికమువలన తోచకమానదు. అట్టి కనుబటమువలన సంఘమున కపాయము వాటిల్లును. కాని పరిస్థితుల కనవసరమగు భయంకరాధి కారమును ప్రభుత్వ హస్తగతము చేయవలసిన యీ బిల్లులను ఆమోదించుట యంతకంటెను యెక్కువదపాడుకరము. భారతజాతి ప్రజలు ప్రపంచమున కెల్ల పాదులను విషయమును సంఘమువారు సంపూర్ణముగ ముఖ్యులై యిరిగిరి.

ఈ బిల్లుల విషయమై యిందుక యోచించును. వీనిని కానన సభలో ప్రవేశపెట్టుటకు బూర్జుము నిబిలు సర్వీసు కాఫివారి యొక్కయు, బ్రిటిషు వాణిజ్య కాఫివారి యొక్కయు ఆశయ సంరక్షణము గూర్చి రాజ్యకర్తనిది మాట నిచ్చియుండెను. ఈ రాజ్యకర్తనిధివాక్యముల గూర్చి మనలో ననేక దురభిప్రాయములు వొడచుచున్నవి. వారి నిశ్చయభావముల వరకు నాకగోచరముగ నున్నది. భారతజాతి యొక్కయు భారతజాతి వాణిజ్యము యొక్కయు ఆశయముల కంటె నిబిలు సర్వీసు, బ్రిటిషు వాణిజ్యకాఫిల అభివృద్ధియే యెక్కువగా పరిగణించబడునెడల, యీ సూత్రముల నెట్టి భారతీయుడు అంగీకరింపజాలడు. ఇందుమూలమున సామ్రాజ్యములో అంతఃకలనము లేర్పడును. సంస్కరణములు లభించినను, లభింపకున్నను చింతలేదు. మనము ప్రస్తుతస్థితిగతులను గ్రహించు పనలేదు. సివిలు సర్వీసు కాఫివారు నిజముగ భారతజాతి సేవకులనియు, బ్రిటిషువర్తకులు భారతజాతి సేవకులకై పాటుపడువారుగా, యీ దేశవాణిజ్యమును, కళలను వివాకము గావించువారుగ నుండవలసినయు వారు గర్హించుట కర్హవసరము. వీరే ప్రభుత్వ ప్రతిపాదకులు నెట్టి కుట్రనైనను అడంపకత్తిగలవారు.

ప్రజాభిప్రాయమును నిరసింపి, సర్ జాస్టి తొండిగారు అన్ని హోత్రమున కింధవము జేప్పుచారు. వీరి భారతచారిత్రము వీరు మరపుకొనినట్లు తోచుచున్నది. తమన్న ప్రజాభిప్రాయ ప్రాబల్యమునకు వీరు ప్రతినిధులుగనున్న ప్రభుత్వము నిది వరకు తలయొగ్గినది వీరు గ్రహించియుంటిరి.

కావున, యీ బిల్లులు బట్టి గ్రహ్యము పురాణవాదాధి గ్రస్తమై యున్నదని నా అభిప్రాయముతో నెల్లర నేకీ భజింపవచ్చును. కావున వ్యాధికిరగిన ప్రబలచికిత్సను ప్రయోగింప వలెను. ఈ బిల్లుల వలన ప్రభుత్వము నెడల జ్యేష్ఠ భావముదయించును. ఈ క్రింద సంతకములు చేసిన భారతీయులు స్వార్థత్యాగమువలన నెట్టి కష్టముల

కామయ్య పంతులుగారు, పేరయ్య పంతులుగారు అన్నదమ్ములు. ఒకనాడు, యొక్క ప్రసంగములో పేరపొందిన ఇద్దరు పండితులు వారింటికిరచ్చిరి. కామయ్యగారు, పేరయ్యగారును పండితులను ఏదైన యొక్క ప్రసంగము చేయమని కోరగా నిదిగో, అదిగో అని వారు కాలముగడపి, చుదకు.

మొదటిపండితుడు:- "అయ్యో! కామయ్య! మేము యొక్క పరులను కామయ్య."

రెండవపండితుడు:- "మేము యొక్క పరులమని మీ కెవరు చెప్పెదయ్యా?"

నేన ననుభవించెదమని యొక అర్థిని పెట్టియున్నాను. ప్రభుత్వము నెడల వీరికి దురభిప్రాయమంతమాత్రములేదు. ఈ చికిత్సవలన లోపములు తొలగిపోవును. ఇంతటి చికిత్సను ప్రయోగించుటకు సరమే కాదు, అది విషయమున వారు యోచింపవలెను. వారివిషయమై యోచించిరి. వ్యాధి అతిప్రబలముగ నున్నదని వారికి దృఢముగ తోచినది. ఇంతకంటె కఠినమైన చికిత్సలు నిష్పన్నై అయ్యునైనవి. మిగిలినది దైవాధీనము.

ఎమ్. కె. గాంధీ.

వాదానము.

ఇండియను క్రిమినలు లా సవరణశాసనము, క్రిమినలు లా (అవసరాధికార) శాసనము లనెడి బిల్లులు అన్యాయములుగను, న్యాయ, స్వాతంత్ర్య సూత్రముల నుల్లంఘించునవిగను, సంఘక్షేమమున కనువగు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య వివాద కారకములుగను యున్నవని మనఃపూర్వకముగ నభిప్రాయపడుటచే, యీ బిల్లులు శాసనసభము చాల్చునెడల, ఆవి యుపసంహరింప బడువరకు యీ బిల్లులను, ముందు నిర్దిష్టము కానున్న సంఘము నిర్ణయించు శాసనములను శీరసావహించ కుండుటకును మేము నిశ్చయించుకొంటిమి. ఈ యుద్వేషమున సత్యవ్రతము ననుసరింపుడు, ప్రాణమునకును, వ్యక్తులకును, ఆస్తిని యెట్టిభంగమును కలుగకుండునట్లు వర్తించెదము.

(సంతకములు) మోహనదాసు కరంచంద గాంధీ, వి. జె. కటేజి, శ్రీమతి కస్తూరి బాయి గాంధీ, శ్రీమతి పార్వతిదేవి బి. జి. హర్షమూను, జమ్నాదాసు వ్యాసకావాసు, శ్రీమతి సరోజినీ నాయకు, శ్రీమతి అరవీ కాబాయి గోఖలే, యున్నగు వారు.

బొంబాయిసర పాలక సంఘము:- ఈ సంఘమునకు మరీ 3 ఏడ్లవరకును చునీ (వి. సి. ఎస్, గారే కమిషనరుగా మరల నియమింపబడిరి. మరీగా రిడికరకు చాల భాగముగా పనిచేసిరి గాన నీ నియామకము సంతకై పరమని సంఘాధ్యక్షు డొక సభకుందు నుడివెను.

మదరాసు ఆంధ్ర సదరమరాటా రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటేలు కాబడినది.)

నోటీసు.

1496

మదరాసునుండి బయటకుపోవు సరకుల రవాణా.

(1) నిండు వేగము అవసరములేని సామాను నంతయు సాల్వకొటార్సు స్టేషనునుండి రవాణా చేయవలయును. రాయపురము స్టేషనునుండి రవాణా చేయబడజాలవు.

(2) నిండు వేగము కావలసిన సామానులను (సరకులను) రాయపురమునుండి రవాణా చేయవలెను.

(1) ఉన్నవాసులనుండివచ్చు ఉప్పు (2) నైవిక సామాను (3) గృహసాంకరణములు (4) పెద్ద తూనికను తూచవలసిన సామానులు తప్ప తక్కిన సరకులు సాల్వకొటార్సులో అంగీకరింపబడజాలవు.

(3) సామాన్యముగ నిండు వ్యాగనులో పంపబడు కిరసనాయిల్, బియ్యము, ధాన్యము, పంచనార మున్నగునవి ఈ క్రింది షరతులప్రకారము సాల్వకొటార్సులో అంగీకరింపబడును.

() సరకులు 10 మణుగులకంటె ఎక్కువ ఉండరాదు.

(b) ఒక్కొక్క స్టేషనుకు ఒక్కొక్కరోజున ఒక్కొక్కనినుండి 10 మణుగుల బయపు గల సామాను అంగీకరింపబడును.

సంస్కరణసంఘమువారి వని.

సంస్కరణసంఘాధ్యక్షు లగు పాతుబగో ప్రభువు గారును, వారి అనుచరులును 27వ తేదీ వాటి ముదము బొంబాయి కేగిరి. అచటినుండి ఇంగ్లాండున కేగిరి. ఎస్సెసియే కెడ్ ప్రస్తుతి లేఖరి సందర్శింపగా పాతుబగో గారిట్లు చెప్పిరి.

నా కమిషను వారిచ్చిన నివేదికను గూర్చి మీ కేమియు తెలిపజాలననుకూలమి మిత్రులుగదా. ఆని చాలరహస్యమైనది. (ప్రతిగారి ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనార్థ మంపబడినది. వారు పూర్ణ మెంటు కా కలిగియున్నదియవర కవిరహస్యముగ నుండవలెను. వారిని ఇండియాదొరకము వారింపించితిమి. వారువానిని చక్రవర్తిగారి మంత్రిగర్హమునకంపెదరు. ఇంక నాయంతయుగూర్చి నేను మేముయు చెప్పజాలము. పరిశోధనార్థము వివిధ ప్రదేశముల కరుగునపుడు మాత్రమివమును గూరి యడిగినట్లుకు ప్రత్యుత్తరము జెప్పగలను. వరంబు 8 వ తేదీని సిమ్లాలో మేము పరిశోధనము సారంభించితిమి. ఫీబ్రవరి 27 వ తేదీని విచారణ పూర్తియైనది. ఈ కాలములయ మేము చాల విచారణచేసితిమి వీరూరు ఒరిస్సా, సంఘక్షాస్త్రాప్తములు, బెంగాలు అస్సాము కేసులు ఇచ్చుటనే పరిశీలించితిమి. మదరాసు బొంబాయిలను గూర్చి వెక్కుమంది సాక్షివిచారణ చేసితిమి. మా వివేకలు ఢిల్లీలో నిశ్చయింపబడినవి. ఈ విచారణ నిమిత్తము మేము 9000 మైళ్లమార్గము ప్రయాణము చేసితిమి. రైలుల్నే వాడు మాకు చాల అనుకూలమగు ఏర్పాటులు సులభించిరి. మా ప్రయాణములలో వివిధ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో మాకు చాల పరిచయము గలిగినది. వారు మమ్ముల చాల గౌరవముతో మాదిరి. వివిధ రాష్ట్రీయాధిపతు లొసరించిన సహాయములన మా కష్టభావకార్యము సులభముగ నెరవేరెను. అన్నితరగతులవారి యభిప్రాయములకు తెలియజెప్పిన అనధికార సభ్యులకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. ఈ విషయమున నా సహచరులందఱు నీ కేధ వింతురని నేను చెప్పగలను. సంఘములు రెండును చాల అనుగుణ్యముగ పనిచేసినవి. రెండు విషయములకు గూర్చియు రెండుసంఘములు సుకేమము పనిచేయు తెంతకష్టమైచియు ఎంతవిక్రమము నుడియ నా సంకతుల జడివినవారు వాకుగ గ్రహింపగలరు. మా విచారణ పూర్తియైన పిమ్మట రెండు సంఘములవారును మంచి ధర్మబుద్ధి పురస్కరు లగుటకు నేను కనుగొంటిని. మామిత్రులు పనియొక విశేషముగనున్నదియు గ్రహించి ఇబ్బందులను తొలగించుటకు తమచేతనతో ప్రయత్న మొనరించిరి. మేము చివర వరకు చాల అనుకూలముగ నుంటిమి. మా సంఘము బాగు ప భృత్యులుగ నియమింపబడిన సత్ నాల్గునెట్లుగారు, మా లగు గిల్బర్టు గారును మరణించినందులకు విచారించి వారిమరణమువలన చాలకష్టముగలిగినదని వారు చెప్పిరి. హిందూదేశమందలి అనుభవమునకు చాలసంతోషించుచు తానింగ్లాండునకు మరలుచున్నాడు. తన కీప్రయాణమున సహాయ మొనరించిన స్నేహితులందఱికిని కృతజ్ఞులు. ఇండియను సివిలు సర్వీసులో వారి కేసనవారును, భారత రాజకీయములందు ప్రసిద్ధి చెందిన వారు ను గల సియేర్వడిన సంఘమున కధ్యక్షులకు వహింపగలరుట తన యద్యత్తును. వారుధయముల చాల అనుకూలముగ పనిచేసి వివిధసమస్యలకు తగిన ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుటకు తమచేతనవంత పని నెల్ల జేసిరి. వారి ప్రయత్నములు చక్రవర్తిగారి ప్రభుత్వమున కెంతేయు లాభకరములుగ నుండునని తాననిశ్చయించుచున్నాను.

మందమని మనుమాధకరావు గారు, బంట్లోతును, కంటబ్రాహ్మణిని, గురుస్వామి, తిలదె.- ఏమియు, మీయగురు కలసి! నాకలంకోసం ఇంతసేపు వెదికేను గాని, ఎక్కెగుంకో కనుక్కోలేక పోయేనుకదా! మా గారా, నా కెంతవేగం కొరికిందో!!

బంట్లోతు:- ఎక్కడవొరికింది, బాబూ! పంతులు:- నా చెవికంటెనే!!

బంట్లోతు:- ఏటి, బాబూ, వెతుకుతున్నాను? మనుమాధన రావుగారు:- నానులోచనముల తోడు ఎక్కడో పోయింది.

బం:- అయ్యో, మీయమ్మ మీ శేవుండే! మధు:- (తడిమిచూచి) అయ్యో, ఇక్కడేవుండే! ఈ జోడుమా నేని మరొకటి కొనాలి; వీనితో బాగానిపించకుండా వుండే!!

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం॥ మార్చి నెల 3-వ తేది

సోమవారము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము:

సామాజ్యశాసన నిర్మాణసభ.

సామాజ్యశాసన నిర్మాణసభలో నూతన ఆర్థికసభ్యులగు సర్ జేమ్స్ మెస్టరుగారిచే, ఆదాయవ్యయకరము చదువబడెను. ఇంతకు పూర్వము వలె, ఆదాయవ్యయపు వివరముల గూర్చి దీర్ఘోపన్యాసము గావింపక, మెస్టరుగారు ముఖ్యవిషయములను మాత్రము సభ్యులకు చెలిపిరి. వివరములు చెలిపెడి కర్రము శాసన నిర్మాణసభ్యుల కంశీలన నిమిత్తము, క్రత్యేకముగ నీయబడెను. ఈ మార్పులయందు వాంఛనీయ మనుటకు సందియము లేదు. చదువరులనేకులు, దీర్ఘవివరణము నాడు, ముఖ్యవిషయములను వేరువేరు లేక యిబ్బడి చదుచుండుట సహజము. అట్టి క్రమ కవళాకము లేకుండ, మెస్టరుగారు ప్రధానాంశములను తేటపరచిరి. 1918-19 సంవత్సరపు బడ్జెట్ నిర్మాణ మనకప్రమాదములకు కారణమయ్యెను. ఇందుకు, సంగ్రామకరిశ్మిత, ముఖ్య హేతుఃసంకు సందియము లేదు. బడ్జెట్ నేర్పరుచునపుడు, యడ్డ మి తత్వరగ ముగియునని, పూర్వపుసభ్యు లగు సర్ విక్టోరియ మేయరుగారు హిందూ యుండలేదు అటల యూహించుటకును ఆవళాకము గలుగి లేదు. జర్మనులు ప్రాన్సు దేశముపై తమ ఆక్రమణము వారంభించిరి. ప్రాన్సుదేశపు యునికి ఎటులుండునో యని, మిత్రమండలి దేశములకు సానుకంపము కలుగజొచ్చెను. హిందూ దేశ మట్టితరుణమున, సంగ్రామమునకు ద్విగణీకృతౌత్సాహముతో కృషి సజ్జపవలయునని, క్రభుత్వమువారు హెచ్చరించిరి. హిందూ దేశ మా హెచ్చరికను గమనించి, సంగ్రామవిజయమున కసాధారణప్రయత్నముల సలిపెను. మనుష్యబలమును సమకూర్చుటయే గాక, సంగ్రామమున కవసరమగు సాధనసామగ్రి యంతయు హిందూ దేశము సమకూర్చవలసి వచ్చెను. పాశ్చాత్య దేశములకు మిగుల కొరతగనున్న, ఆహారపదార్థములను, హిందూ దేశమే పంపసాగెను. ప్రభుత్వాదాయము క్రమముగ సంతోషించుచుండుట చేతను, రైల్వే రాబడి మిగుల హెచ్చుగ నుండుట చేతను, హిందూ దేశపు ఎగుమతులు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటచేతను, మేయరుగారు రూహించిన దానికన్న నిలువ చాల అధికమగునని, ఆశలు ప్రబలి యుండెను. (బడ్జెట్ సందర్భమున మిలియను అనిన, 10 లక్షలనియు సవరను అనిన 15 రూప్యము లనియు గ్రహింపవలెను.)

కాని, తలపరితలంపుగ జర్మను ప్రాబల్య మొక్కసారిగ సంతరించుటచే, యుద్ధము సాంతమొందెను. దీనితో ఆర్థికస్థితియ మారిపోయెను. వ్యయమునం దెట్టి మార్పు గలుగలేదు. సైనికవ్యయము యథాస్థితియం దున్నను, వాణిజ్యమునకు మాత్రము నిరోధము గలిగెను. వర్తకుల సంగ్రామ సమయపుకంట్రాప్టులు భరింప సాధ్యములు గావని తోచెను. దీనికి తోడుగ దేశమందంతటను ఆహార పదార్థముల కత్రు ప్రబలుటయు, విషజ్వరము మొదలగు నంటు రోగములు వ్యాపించుటయు, ఎగుమతులు దగ్గుటయు, సంభవించుటచే, ఆర్థిక

స్థితి మర్బలమై, విశేషముగ కూడునని యూహించబడిన, నిలువ చేకూర లేదు. నిలువ యటుండ, ఈ సంవత్సరము ఆదాయములో 4 1/2 మిలియను సవరనుల తగ్గుదల గన్పట్టుచున్నది. సంగ్రామ కరిశ్మితులచే, ఆర్థికస్థితి మారిసమాట సత్యమే. కాని, మెస్టరుగారు తెలిపినట్లు, హిందూ దేశపు బాధ్యత తంతమాత్రము తగ్గుకుండుటచేతనే, నష్ట మధికముగ గాన్నించుచున్నది. గత సెప్టెంబరు నభలో, హిందూ దేశమున తయారయ్యెడి సైన్యముల వ్యయమంతయు, హిందూ దేశమే భరించుట కంగీకరింపబడెను. ఈ వ్యయము 12 1/2 మిలియను లగుచున్నది. ఇదిగాక, హిందూ దేశము వాగ్దానముచేసిన యుద్ధదానములకు ధనము సమోపార్జింపవలసియున్నది. సంగ్రామము ముగియుటచే కత్రుచే బాధనొందుచున్న హిందూ దేశముపై నిట్టిబాధ్యత కొంతవరకై నను, తగ్గించుట భావ్యము. 1919-20 సం॥ పు బడ్జెట్ నందు మదింపువేయబడిన నాదాయము, 86,225,400 సవరనులు. వ్యయము 86,357,300 సవరనులు. ఈ వ్యయములో సైనిక వ్యవహారముల నిమిత్తమై 41 1/2 మిలియనులు వ్యయమగు నని యూహించబడుచున్నది. వ్యయములో దాదాపు సగభాగము, సైనికవ్యయమే యని స్పష్టమగుచున్నది.

సంగ్రామమునకు సహాయము గావించుటలో హిందూ దేశ మెన్నడును వెనుదీసి యుండలేదు. ఎంతటి త్యాగములకైనను, దేశము సంసిద్ధమై యుండెను. కాని, సంగ్రామము ముగిసినపిమ్మట గూడ ఇంతటి వ్యయమును హిందూ దేశము భరించుట, కష్టసాధ్య మగును. పునర్నిర్మాణ సమయమున, దేశాభివృద్ధి నిమిత్త మెంతయో వెచ్చింపవలసియుండును. యుద్ధము జరుగుచున్న సమయమునందువలెనే, యుద్ధము ముగిసినపిమ్మట గూడ సైనికవ్యయమును మదింపు వైచుట, ఆర్థికసభ్యుని దూరదృష్టిని సూచింపజాలదు. మన శత్రువు లికనుండు తలయెత్తగలరని, మిత్రమండలివారూహించుట లేదు. శత్రుదేశపు ఆర్థిక స్థితిని గనుగొనుటకు నియమింపబడిన విచారణ సంఘము వారు గూడ, జర్మనీదేశ మితత్వరలో తిరిగి తలయెత్తి సంగ్రామము జరుపగలుగు ననుట కల్ల యని, నిర్ధారణ గావించిరి. అట్టి స్థితిలో, మెస్టరు గారు సైనిక వ్యయముల నిమిత్త మింతటి యధిక ధనవ్యయము నూహించుట, సమంజసముగ గాన్పించదు. మెస్టరుగారి మంపు, దేశాభివృద్ధి కెటుల నిరోధము గలిగించుచున్నదో కొంచెము పరిశీలించవలసి యున్నది. దేశమున, ఆహార పదార్థముల కత్రు మితిమీరుచున్న దని, ఎల్లరంగీకరించుచున్న విషయమే. 1918-19 సంవత్సరమునందు భూమి సిస్తు మిలియను సవరనులు తగ్గిపోయెను. ఇట్టి సాదిగృహితిలో, ఇర్రిగేషనుపై వ్యయపెట్ట దలచిన మొత్తము 400,000 సవరనులు మాత్రమే యని మెస్టరుగారు చెబుచున్నారు. దేశాభివృద్ధి కత్యవసరమగు నీ శాఖపై నెంత కొద్ది మొత్తము వ్యయపరుపబడ నున్నదో పరిశీలించిన, బడ్జెట్ సందర్భములను సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. ఆర్థికదౌర్బల్యముచే సంతతిక్కువ మొత్తము వ్యయపరుపబడుచున్న దని, మెస్టరుగారు చెలిపిరి.

కాని రైల్వేలపై నెంత మొత్తము వ్యయ పరుపబడుచున్నదో చదువరులు పరిశీలించిన, మెస్టరుగారి హేతు వాద బలిమిని కనుగొనవచ్చును. రయిల్వే వ్యవహారముల నిమిత్తమై 12 1/2 మిలియనులకన్న నెక్కుడు మొత్త మిదివరకెన్నడును వ్యయపరుపబడి యుండలేదు. కాని, రాజౌపుసత్సరములో 17 1/2 మిలియనుల మొత్తము వ్యయము గావించబడ నున్నది. వాణిజ్యాభివృద్ధి

కిది మూలమగు నని, మెస్టరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. కాని, వ్యవసాయాభివృద్ధిని వెనుకకు ద్రోసి, రైల్వేలపై సమితధనము వెచ్చించుటచే, దేశమున కసర్థము వాటిల్లు నని హైందవప్రముఖులు చిరకాలమునుండియు వాదించుచున్నారు. మెస్టరుగారి సూచనలు దేశమునందు నిగుత్సాహము గలిగించక మానవు. హిందూ దేశపు గోల్లు స్లాండర్లు రిజర్వు, ఆంగ్ల దేశములోనుండి, ఆంగ్ల దేశపు వర్తకులకు మిగుల నుపయోగకరముగ నున్నది. ఇంతటిధనమూ, హిందూ దేశము వెలుపల నుండుట, దేశమునకు నష్టదాయక మనుటకు సందియము లేదు. దేశావసరముల కెప్పుడును ధనము చాలదను మొఱతే ప్రబలుచున్నపుడు, ఆంగ్ల దేశములో నిలువయున్న ధనమును హిందూ దేశమునకే పంపి, హిందూ దేశమున కవసరమగు బంగారు నాణెములను హిందూ దేశమునందే తయారుజేయుచో, దేశమున కెంతయో లాభము గలుగును. కృభత్వపు కర్రెస్సి పద్ధతి పూర్తిగ మారవలసి యున్నది. హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యముతో బాటు, ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గూడ, లభించుట, ఎంతటి యవసరమో పాతకు లూహింపగలరు.

ప్రపంచమంతయు, నిపుడవసరపదార్థముల కత్రుచే బాధనొందుచున్నది. ఇట్టి సమయమున, హిందూ దేశమే ప్రపంచమునకు వలయు అవకర్షకదార్థములను బంపగల దనియు, అందుచే దేశమునకు ధనలోప ముండదనియు, మెస్టరుగారు హింతుచున్నారు. కాని, భారతదేశమునకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్య ముండనిది, భారతదేశము నుండి అన్యదేశము లవకర్షకదార్థములను చౌక వెలుగుకు గొనిపోయి, తయారయిన సరకులకు దేశమున కంటకట్టెదరు. ఈపద్ధతిచేతనే, హిందూ దేశ మింతటిసర్వలస్థితి కిదివరకే తెందియుండెను ప్రపంచమునకు సరిపోవు నవకర్షకదార్థములను. హిందూ దేశము సమకూర్చు గలుగుననుటకల్ల. హిందూ దేశమునకు సరిపోయెడి, పదార్థము లేలభించునో లభింపవ్రాయని సందియము గలుగుచున్నది. అట్టిస్థితిలో, హిందూ దేశమునందుండి అవిచ్చిన్నముగ నాహార పదార్థము లన్యదేశములకు వెడలునని, ప్రజాసామాన్యమున మితిలేని సంక్షోభము గలుగక మానదు. ఎగుమతి దిగుమతుల రాకపోకలను నిర్ణయించుటగును, అన్యదేశపుసరకులపై అవసరమగు నుంకముల విధించుటకును. హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము త్వరలోలభించనిది, దేశదుర్గతి విపరీతము గాక తప్పు. పేపరు కర్రెస్సి యిదివరకు 86 కోట్లండెను. అది చాలనంచుచే, 100 కోట్ల పరకు హెచ్చజేయవలయు నని, మెస్టరు గారు, చెలిపిరి. తగిన వెండిబంగరు మొత్తము లేనిది, నోట్లసంఖ్యను వృద్ధిగావించుట దేశమునకు లాభకరముగాదని, బి. యం. శర్మగారు చాటిరి. కాని, వారివాక్యములు సరకుజేయబడలేదు. మెస్టరుగారి సూచనలలో రెండుసూచనలు దేశీయుల సంతసమునకు కారణము గాగలదు. ఇంతకుపూర్వము 1000 రూప్యముల రాబడిపై మొదలు ఆదాయపు పన్ను విధింప బడుచుండెను. ఇకనుండియు కనీసపు మొత్తము 2000 వరకు హెచ్చింపబడెను. కత్రుకాలములో స్వల్పవేతనోద్యోగుల కనేకుల కీ వరము మిగుల లాభకరముగ నుండగలదు. రాజౌపు సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారి కిందు వలనను, మరి యితర కారణములవలనను 6 మిలియనుల నష్టము కలుగవచ్చును. దానిని భర్తీ చేయుట కధికలాభములపై పన్ను విధింపబడుచున్నది. సంగ్రామమువలన విశేషలాభముల నొందిన వారింతమాత్రము త్యాగమున కంగీకరించుట, మిగుల నుచితముగ నుండును. ఈ రెండు

సూచనలకును, మెస్టరుగారి మే మభినందించెదము. కాని, బడ్జెట్టు విధానము మొత్తముమీద ఆక్షేప గార్హముగ నున్నదని, చెప్పక పోలుండదు.

రా లె ట్టు బి ల్లు లు.

ప్రభుత్వమువారు, అవనిరాధికార శాసన కమిటీని మూడువత్సరముల కాలమునకు తగ్గించి నందులకు, సిడెకాహాము పక్షము వారపుడే కలవరపడుచున్నారు. కామన్సునభాగ, ఏటుగారు మాంటాగూగారిని ప్రశ్నించుచు, రాలెట్టుబిల్లుల పలుత్యము దగ్గించుటకు, ప్రభుత్వము వారెంత మాత్రమంగీకరింపరని, వాగ్దానము జేయమనిగోరిరి. కాలహామితిని తగ్గించుట దప్ప ప్రభుత్వమువారు శాసనపలుత్యముతగ్గించుట కెంతమాత్ర మొడబడ లేదనియు, శాసనానుకూలములకు ప్రతికూలించని సవరణలమాత్రము వారంగీకరింపవచ్చుననియు, ప్రభుత్వమువారివిషయమై తమ విచక్షణను తిన్నగ నుపయోగించిరనియు, మాంటాగూగారుప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఏటుగా రెట్టి భీతి జెంద నక్కరలేదని, సికాసెంటుగారు చదివిన అవసరాధికార శాసనము పై సెలెక్టుకమిటీ నివేదిక జూచిన, తెలిసికలదు. సెలెక్టు కమిటీ నివేదికయందు, ముఖ్యము గు మార్పులెవ్వియు గానరావు. వాటిని పూర్తిగ విమర్శించుట కిప్పుడు స్థలము చాలనందున, ఆపని కిప్పుడు బూనుకొనము. బిల్లు మూడేండ్లవరకు నమలులో నుండగలదు. ఈ బిల్లు అరాజక విప్లవ కరములగు నేరములకు మాత్రమే, వర్తించు నని చెల్లజబడినది. క్రజాభిప్రాయము ననుసరించి, దేశభక్తు లగు కపర్, పటేలు, మాలవ్యా గార్లు, సెలెక్టుకమిటీ నివేదికయందు సంతకము జేయక, తమ ధైర్యము గనుపరచిరి. మితవాద నాయకు లగు శ్రీనివాసశాస్త్రి, పాణి, బెంజీ, నవాబు అలీ చాదరిగార్లు సెలెక్టుకమిటీవారి నివేదిక మంతగ ఆక్షేపగార్హము గాదని చూపుచు, దానిపై సంతకము జెట్టి, తమ యసమ్మతినిమాత్రము ప్రత్యేకముగ జెలిపిరి. దేశమునంతను కలవరపరచుచున్న నిర్బంధశాసనముల గూర్చి యెనను, మితవాదులు ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, యొకమత్యముతో వర్తింపకుండుట శోచనీయము. గాంధీమహాశయు డీ సమయమున, సత్యాగ్రహ విధానావలంబనావసరమును గూర్చి, తన యభిప్రాయమును ప్రతికలకు వ్రాసెను. దానిని వేరొకచో ప్రచురించుచున్నారము. అందు, సత్యాగ్రహ ప్రతానప్రాస మవసరమని, గాంధీ మహాశయుడు నొక్క వక్కాణించెను. సత్యాగ్రహ నిబంధనకు, గాంధీ, హాస్నిమన్, సరోజినీదేవి జమ్నా దాసు ద్వారకదాసు, పటేలు, మొదలగు ప్రముఖు లనేకులు సంతకముల జేసిరి. సామాన్య శాసన నిర్మాణసభలో, క్రజాకృతినధులు తగిన సహాయము జేసినను, జేయకున్ననుకడ లేక దీక్షా బద్ధులై నూతనోపద్రవము దొలగింప సమకట్టిరేని, విజయముగాంచక మానరు.

సర్ జే. డి. రీసు : బ్రాహ్మణులు

సర్ జే. డి. రీసుగారు బ్రాహ్మణుల గూర్చి లండను మొమ్మనక్రికీ కిటువ వ్రాసిరి: "బ్రాహ్మణులు మత గురువులై, యతరవర్ణముల వారిపై తమ నధికారము చలాయించుచున్నారునుట, వర్ణ సమన్య గూర్చి తగిన విశాలదృష్టిని సూచించుట లేదు. ఇట్టి యసందర్భము లనేకములు వాకొన బడుచున్నవి. మన కర్తావ్యమిటులవలెనే, ఆదేశము వందును పరిశ్రామికులు గలరనియు, ప్రజలలో 100-కి 94 మందికి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము సాధ్య

మనియు, రాజకీయ సంస్కారులు స్వార్థపరు లనియు, వారు ప్రజా సామాన్యమునకు ఇవ్వలు గారనియు, మొదలగుననత్యము లనేకములు ప్రకటింపబడుచున్నవి. మన దేశమున మేసరు గారెంతటి గృహనిర్మాణకారుడో, బేకరు గారెంతటి రొట్టెల జేయు నేర్పరియో, టెయిలరు గారు ఘట్టకనియో నెంతటి గట్టివారో, ప్రస్తుతి గ్రహ్మణులు గూడ సంతటి శ్రేష్టులగు మతగురువులే. జన్మచే గాక బుద్ధివైశద్యముచేతనే బ్రాహ్మణులతీతయము జూపుచున్నాడు. అంతియగాని, ధన సమృద్ధిచే, వారు పలుకుబడి గలిగి యుండలేదు. ప్రజలకు నిజమగు నాయకు లగుటచే, వారు పరిపాలకు లందరియొద్దను, తమ యాధిక్యమును నిలుపుకొనగలిగిరి."

డీల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానములు

పయెసీరు వక్రిక యిటీవల దెలిపిన యభిప్రాయము జూచిన ప్ధానిక ప్రభుత్వములు ప్రభుత్వ విభాగపద్ధతి వలదని సూచించినటుల స్పష్టమగుచున్నది. ఇందువిషయమై లీడరువక్రిక ప్రధాన వ్యాసము వ్రాయుచు, దాని నీక్రింది వాక్యములలో ముగించెను:

"ప్రభుత్వ విభాగ పద్ధతిని దీసివేయుచో, మాంటాగూ సూచనలు నిరర్థకములగును. భారతీయు లేపక్షమువారును అట్టి సూచనలకు తమ యామోదము చెల్లజబాలరు. ప్రభుత్వ విభాగపద్ధతి లేనిచో, కాంగ్రెసు లీగు విధాన మయినను, డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానములైనను మనకు శరణ్యములగుచున్నవి. కాని ఈ రెంటిలో దేనినైనను, అధికారు లంగీకరించెద రని దోచదు. ఈ సందర్భములనన్నిటి జూచిన ప్ధానిక ప్రభుత్వముల చర్య శోచనీయముగ గన్పట్టుచున్నది."

రాజకీయ పరిస్థితుల నన్నిటి గమనించినచో, డిల్లీ కాంగ్రెసు మహాసభవారు ప్రభుత్వవిభాగ పద్ధతి వలదనిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానముల తూల నాయున్న లీడరు వక్రిక యిపుడయినను, తీర్మానావసరమును గ్రహించి దేశీయమహాజనసభలో జేరి, కృషిసల్పుట శ్రేయస్కరము.

ఐరనునైడుగారి యుపన్యాసము

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికపద్ధతి వేరుగ నుండి, విద్యావ్యాపకమునకు వారు విశేషసహాయము గావించి యుండినచో, దేశములో నిటీవల గలిగిన యశాంతికి జోటులేకుండెడి దని, గా. ఐరనునైడు గారు బెంగాలు పర్యటనసమయంలో సుపన్యసిం చిరి. దేశాభివృద్ధి సత్వరముగ చేకూరుటకారకే, ప్రజలు స్వపరిపాలనమును వాంఛించుచున్నటుల, ఐరనునైడుగారు గ్రహించుట యవసరము.

రవీంద్రనాథ ఠాకూరు:—రెండోజల నుంచి సర్కారులనుంచి చాలమందిరవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారి సంచారమును గూర్చి యెంపలపెసినది జాబులు వ్రాసిరి. ఠాకూరు గారు యాదినమున (2-3-19) న మదనపల్లెనండి తిన్నగా మద్రాసు వెళ్లెదరని మొన్న తమ ప్రతికట వ్రాసియుంటిని. కొన్ని కారణములవలన వారి ప్రోగ్రాము నిన్న మార్చిరి. యాదినము ఉదయమున మదనపల్లెనండి మోటాసెలో యెగుళూరు వెళ్లిరి. నాలుగైదురోజులవరకు యెగుళూరులో నుండి పిమ్మట మద్రాసు వెళ్లెదరని తెలుపబడినది.—అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఎ-1 ప్రయాణికి కర్మికి ట్టెక్స్టిల్స్ ముగ నుండెన, ఆర్థికసరముగ పోవుగాక యేర్పాట్లు గావించబడుననియు, ఇదివరకే యాకర్మి ఫిక్స్టులు బొందినవారు ఒక ఆరోగ్యపత్రమును గూడ నొకాకంపెనీవారికి బంపవలె ననియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

సానికవార్తలు

మదరాసులో ప్లేగు:—తిరుగడి క్లెనిలో 14 చిన్న పురాధరు పిల్లల మొదల ప్లేగువలన మరణించిరి.

ఒక క్యాలెండరు:—ఆర్యగణసభవారి క్యాలెండరు మా కార్యాలయము కేరనది.

ప్రాథమిక పాఠశాలలు:—ప్రాథమిక పాఠశాలల నిర్మాణమునకై యీ గాజధానిలోని ముగ్గునీటిపను సంఘములకును, జిల్లాబోర్డులకును ప్రభుత్వమువారు 2,89,888 రూపాయల కొనుగడు కేరగింపబడినది.

బాంధులు:—మార్చి 1 తేదీని గోఖలేహాల్లో ప్రారంభింపబడిన భారత బాంధుల ప్రదర్శనము మాంటాగూ రోడ్డున వచ్చి మహాజనసభ హాలునకు మార్చబడినది. ప్రదర్శనమున ననేకవిధిత్రములు గలవు. ఎల్లరును చూడదగినవి: టిక్కెట్టు 1 ఆకా మాత్రమే.

సర్వరవీంద్రనాథుడు:—వీరు మార్చి 10, 11, 12 తేదీలకు 5-80 గంటలకు గోఖలే హాల్లో (1) భారతదేశమున విద్య (2) అటవీ సంరక్షణ (3) భారతదేశ సాధారణ మత స్వభావము అనువిషయములగూర్చి యుపన్యసించురు. ఎల్లరును రాదయ్యకు కాని వీరు టిక్కెట్టులు కై కొనవలెను. టిక్కెట్టు ప్రతినిధింపుముల కొనుగడును.

శ్రీ భగవత్ తత్వ బోధిని సభ:—ఈ సభవారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగుచుండు శ్రీ మహాభారత కాలక్షేపములలోని "పుటోత్సవ"ని పరాక్రమము" రేపు మంగళవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు, ఎల్లుండి బుధవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు "ద్రోణ పరాక్రమము" ను ఈ తెల 6 న తేది గురువారము సాయంకాలము 6 గంటలకు "కర్ణ పరాక్రమము" మొదటిభాదము" ను శ్రీమాన్ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులువారివలన సాహిత్యకృషికి హిందూ ధియాలాజికలు హైస్కూలు ధనమున కాలక్షేపములు గా వింప బడును.

చెన్నపురాంధ్రసభ — నిన్న యాదివారము సాయంకాలము చెన్నపురాంధ్రసభవారు హైకోర్టు వకిలీ పేరి నారాయణమూర్తి పంతులు, బి. పి. బి. ఎల్. గారి యధ్యక్షత క్రింద కోలాచలము శ్రీనివాసరావు గారిచే రవీంద్రనాథ రవీంద్రనాథ ప్రసంగమును మహాసభగా ప్రదర్శించిరి. బళ్లారినుండి హైకోర్టు వకిలీ గానువాచార్యులు, బి.పి. బి. ఎల్. గారు ప్రత్యేకించినవి హాంస్యప్రసాదాచార్య ప్రదర్శించి సభ్యుల ప్రత్యేకప్రశంసకు పాత్రులైరి. తక్కినసభాక్రలలో లోహిత పాత్రధారి కేశవరెడ్డియ సత్కృత పాత్రధారి సత్య నారాయణ గారును చంద్రవతిపాత్రధారి శ్రీనివాసాచార్యులు గారును వీరనాయకపాత్రధారి శ్రీరామల నాయకుగారును గూడ ప్రశంసాపాత్రముగ తమ పాత్రములను ప్రదర్శించి మొత్తము నాటకమునకు వన్నె దెచ్చి రమణుట సందియము లేదు. మొదటి యేర్పాటునకు భిన్నముగా తలపరి తలంపుగా రంగము నధిష్టించి కాల కాలికిపోవుచును ప్రదర్శించి సభ్యులను కడు పుష్ప నవ్వించిన చెన్నపురాడి శేషగిరిరావు పంతులుగారి ప్రితిభాషితము లోకవిదితము. వారి కనుగుణముగ వర్తించిన కలహాతి నీతిధారి ఇల్లయ్య సీతారామయ్య గారుగూడ సమర్థుడే మహాసభ వెళుదీయబనిలేను. నిన్నటి నాటకమునకు సభాధివన మించుమించి నిండిపోయెను. కొల్లూపురము రాజాగారు తెట్టెనెంటు వందసారాగా గారు మొదలైన మహాజను లనేకులు సభ నలంకరించిరి. సభాసనా కార్యదర్శి కాళివాధుని సాగేర్వరరావుపంతులుగారు ఆధ్యక్షులను పుష్పమాలికాలంకృతులను గావించి వారికి సభాపక్షమున కృతజ్ఞతాభివాదము లొసంగిరి. ఆధ్యక్షులును సమయ సముచితాలాపంబుల ప్రత్యుత్తరం బొసంగి రానువాచార్యుల వారు చెన్నపురాంధ్రసభయేత చూపుచున్న యవ్యాభి మానమును ప్రత్యేకించి ప్రశంసించిరి.

ఇండియా సామ్రాజ్య శాసనసభ.

ఆర్థిక పత్రమును సమర్పించుట.

మా॥ మొస్తనుగారి ప్రసంగము.

సర్ విలియం మేయరుగారిని ప్రశంసించుట.

ఈ (మార్చి) నెల 1-వ తేదీ యాద్యమున ధిల్లీనగరమున రాజప్రతినిధిగారి ఆధ్వర్యమున సామ్రాజ్య శాసనసభ జరిగినది. ప్రారంభమున నగరంబునకు ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులు జరిగినది. పిమ్మట మా॥ మొస్తనుగారు విప్లవవిషయవరణమును ప్రకటించిరి. వెనకటి భద్రతల మొదలుగా రుసుపలపలేదు. ప్రస్తుతము నందలి దీర్ఘవివరణములను చదువక సంగ్రహముగా విశ్లేషణములను మాత్రము చదివెను. ఈ పద్ధతినందడము మొచ్చుకొనిరి. ఆర్థిక విషయము నెంతటి గొప్పదైనదానినా గూడ నది కడు దీర్ఘముగానే యున్నది. దాని ప్రతులు మా॥ సభ్యుల కియ్యబడునుగాని నేను దానిని గూర్చి నుడువగోరను. ఆర్థిక ప్రక్రియనుందలి ముఖ్యవిషయములను మాత్రము వివరించును. అందులకు రాజప్రతినిధిగారి రంగీకరింతురని కోరెదను. తక్కిన వివరములను మా॥ సభ్యులు తీరుబడి కలిగినపుడు చదువు కొందురు. ఆర్థిక విషయములం దారి తేరిన సర్ విలియం మేయరుగారు సమర్థతతో వహించిన భారమును మోయబూనుట నులభసాధ్యముగాను మేముగారి రాధిక సభ్యులుగా నున్న కాలము చాలచిట్టలలో కూడినదిగానుండెను. యుద్ధము జరిగినంత కాలమును వారే ఆ బాధ్యతను వహించిరి. వారు ఆసమానమేధావికేయములను కార్యదీక్షలను క్రమశిక్షణముగ తమ కార్య భారమును నిర్వహించుట యేగాక ఆర్థిక పత్రమును సమర్థముగ నొనరించిరి:— ఇట్టి ప్రశంసనీయమగు స్థితి యిదివర కెన్నడునుగూడ కలిగియుండలేదు. ఆర్థికస్థితి చాల విషమస్థితియందున్న సమయమున ఇండియా పరమతికి విదేశములందు భంగము కలుగకుండ చూచు భారమును వహించిన వారిలో మేముగారు కడపటివారు. ప్రస్తుతము మందిరకార్యము తీర్చిదిద్దిన గార వారపుడు పొందిన కష్టము మనకిప్పుడు దుష్టభరములేదుగాన మనము దానిని సరిగ్ గ్రహించజాలము. పూర్వ లక్షి కట్టుదిట్టములు చేయుట వలననే ఆ బాధ్యతను మేముగారు రుసుపలపలేదు యుద్ధ కాలమున నిరుపద్రవముగ ఉత్తరములను వారు కార్యములను నిర్వహించగలిగిరి.

ముఖ్యసమస్యలు.

మార్చి నెలలో నంతయు నీ సమస్యలనునందలి ముఖ్య విషయములను నేను ముందు వివరించెదను. పిమ్మట ముందు సంవత్సరపు ఆంధ్ర చాలకులగారిని తెలిపెదను. పిమ్మట నభ్యుదయ మగు మాద్యమ గూర్చియు సామాన్య విషయములను గూర్చియు వివరించెదను. మొదటిసగమును నిర్మాణోత్సాహము హెచ్చునట్లు ఆతిథియముగ నిర్వహించిన విశ్వరూపు మున్నగు విషయములలో నిండియుండును. సంవత్సరారంభమున జన్మించిన అనన్యమందము ప్రాప్తదేశమున ప్రబలమగుచుండెను. నైనికులను ఆయుధసామగ్రిలను ద్వీగుణముగా నుదజేయవలసిన భారము ఇండియా దేశముపై బడినది. ఇండియా దేశ మాభారమును గుర్తించి వెంటనే సహాయమును గడగెను. నైనికులను చేర్చువని చురుకుగా చరుగపాగెను. మన సహకారులగు సర్ థామసు హాండుగారి ఆధ్వర్యమున ఆయుధ నిర్మాణసంఘము వారు గట్టిదీక్షతో మిక్రిమండలివారికి కావలసిన సకలసామగ్రిలను వారి కందజేయుకలుగునట్లు నిర్మాణమునందు ఆంధ్రకాలమును నియోగింప వారంభించిరి. ఆ వివరణ మిదివరకు తెలుపబడినది. ఆర్థిక భాగమును మాత్రమే నేను వివరించెదను. ప్రారంభమునందు నిర్మాణ మత్సర్యముగ జరుగుట చేత ధన చురుకముగ కావలసివచ్చినది. పిమ్మట ఆదాయ మొక్కసారిగ హెచ్చినది. ఇతరపదార్థములను సాధికచుగు లాభము లభించినది. మారకములను గూడ సాధిక మొత్తము చేకూరినది.

యుద్ధవిరామ ఫలితములు

నెవ్వెందునెలలో ఆర్థిక పత్రము మొత్తము నిలువయుండునని అంచనావేయబడినది. అంతలో యుద్ధవిరామము తీరుబడినది. అందువలన పరిస్థితులు సంగ్రహముగూరినవి. సేనలనులు వెంటనే నిలుపుటకు వీలులేదుగాని ప్రజల వ్యాపారము వెంటనే నిలుపుబడినది. దీర్ఘ కాలము జరుగుచున్న యుద్ధావకాశము నాధారము చేసికొని యుక్తి

పనులగు వశములు వాణిజ్యమార్గమున మునిగియుండుటచే ఆకస్మిక విరామములను వారి మానసిక సౌఖ్యముకొనారి కూలిపోయినది. బొంబాయిలోని బట్టలవ్యాపారము వాటాల వ్యాపారము మున్నగువానికి చాలనష్టము కలిగినది. అందులకు వోదోడు బొంబాయి, సంయుక్త రాష్ట్రములలోను, ఇతర రాష్ట్రములలోను చాల భాగములందు పంటలు పోవుటగూడ కలుగించెను. అట్టి స్థితిలో విషజ్వరము దేశమునం దంతటను వ్యాపించి చాలమంది ప్రజలను హత మొనరించెను. పల్లెలలో గూడ క్వరసాయములు చాలమంది విషజ్వరమున కాచులియైరి. ఈ కారణములవలన ఎగుమతులు నిలచిపోయినవి. అట్టి బహు నెల ముగిసిన పిమ్మట ఇండియా మంత్రి బిల్లులను విక్రయించలేదు. గాన ఆర్థిక స్థితి మరల తి కోయబడుట కాసాగినది గాని యిప్పుడు క్రమముగ స్థితి అనుకూలమగుచున్నది. ఏనిఎటులున్నను దేశక తలపబడినరీతిని అధికమగు నిలువ లభింపలేదు గాని ఆర్థిక స్థితి మునుమునకంటె బాగుగ నేయున్నది. యుద్ధవ్యయములను చును భూ విరాళము నిచ్చిన కారణమున తగ్గినదిగాని తేనివో మేయరుగారు నూచించిన 125 లక్షలకు బదులు 180 లక్షలు నిలువయుండ దగినది. భారతీయ సేనలకు అదనముగా 21,00,000 ల నిచ్చు కొనవలసి యుండుట వెన్నను వ్యయములు మున్నగునవి 12½ లక్షలగుటచే నవ్వు 45 లక్షలు. ఇట్టిస్థితి కలుగునని మేయరుగారు హాంపింప నవకాశము లేకపోయినది గాని తేనివో ఒక సంవత్సరమునకు పూర్వమే వారు క్రొత్తపన్నులను విధించుట ఆవసరమని నూచించియుండును. గాన మన మీ మొత్తములను బదులు చేయవలెను. ఇది గత సంవత్సర వృత్తాంతము.

భావివత్సరము.

గత వత్సరపు ఆర్థికలనుగూర్చి నేనింతకంటె చెప్పగోరను. ముందు సంవత్సరమునకు నిర్ధారణ చేయుటకు మనము ప్రకటించేముగాము. కాని గతవత్సరమునకంటె తీవ్రమగు మార్పులు ముందువత్సరమున కలుగబోవు. ఒక మహాయుద్ధము ముగిసినపిమ్మట నెట్టిమార్పులు కలుగునో మన కనుభవములేదు. ధన లెట్టుండునో ఎంతవరకు నాకలు లభించునో మనము చెప్పజాలము. ఇటులే ఇతరపదార్థము, ముక్కలు, మారకము మున్నగువాని ఆదాయములనుగూడ నిర్ధారణ చేయజాలము. సేనలను గూర్చి ఏమియును చెప్పజాలము. వ్యయము కొంతకాలమునందు కంటె చాల హెచ్చుగానుండునని మాత్రమే చెప్పగలము. విమానములు మున్నగువాని కధికవ్యయ చునవరము. ఎడ్లబండ్లకంటె మోటారుబండ్లును వానికంటె విమానములు సాధికవ్యయప్రదములు గాని మనము వీని నవలంబింపక తీరము. ముందు సంవత్సరమునకువలయు వానిని నూచించుటగా నేనాధిపతిగాను ప్రస్తుతపు ఆర్థికస్థితిని బాగుగాగవనించు నూచించిరి. 300 లక్షలు కనీసము వ్యయములకు కావలెను వారు చాల తగ్గించుట వలననే ఇంత తక్కువ మొత్తము చేరినది. ఇదిగాక బ్రిటిషు సేనలకు ప్రత్యేక యుద్ధ భృతికి 210 లక్షలగును. అది ఎంతకాలముండునో తెలపజాలము. ఇదిగాక అధికారయుద్ధ సహాయము 87½ లక్షలు. మొత్తము సేనలవ్యయము 412½ లక్షలు. ముందు సంవత్సర వ్యయముల మొత్తములో ఆర్థిక భాగము సేనావ్యయమే. మనకు నాకావశ్యకములేదు. తేవున్నను ఇట్టిస్థితిలో సేనావ్యయ మిటుండక తీరదు. కొంతస్థితి కలిగిన కొలదిన వ్యయము తగ్గుట గాని యుద్ధమునకు పూర్వమున్న స్థితికి మరల తగ్గులపని ఎన్నటికని ఎవ్వరను తలపపించులేదు.

రాజకీయ వ్యయములు

జర్మనుల సంకల్పములను నిరోధించుటకు సరిపాద్దులందును ఆరలను చేయబడిన ఏర్పాదులు మున్నగు నితర వ్యయము లన్నియును తగ్గింపబడినవి. కొద్దికొద్ది నిలువలు వాని వలన కలిగినవి. టపాల తండ్రివారల కాఫలసారి శీతములు హెచ్చింపబడినవి. కలెక్షనహామ మొకటి అవసరమైనది. రైల్వేల మరమ్మత్తు క్రొత్తబండ్లకొనుట మున్నగు వ్యయములు కొన్నికలవు. అందులకు మిక్కిలి పెద్ద మొత్తము 65 లక్ష లివ్వబడినది. మా॥ ఎండ్రెగూ గారింకను హెచ్చుమొత్తమునే కోరిరి. గాని మన మియ్యగలిగియుండలేదు. ఈ వ్యయ మనవసరమని ఎవ్వరను తెలుప వీలులేదు. కేవల మనహామ స్థితిలో రైల్వేలు చేసిన పని అత్యుత్తమ మని తోచక పోదు. రైల్వేభారదారు పట్టుదలతో పనిచేసిరి. యను వారి కోర్కెడుట అత్యవసరము. మొత్తము 850 లక్షల పానులు

కావలెను. ప్రత్యేక యుద్ధ సహాయమును మినహాయించిన 760 లక్షలగును. చిన్న మొత్తమును క్రొత్తపన్నుల వసరము లేకుండ నభివృద్ధిమిగాని పెద్ద మొత్తములకు మిగిలినది. రాబడిచాల హెచ్చుగా మదింపు చేయబడినది. ఇతరపదార్థము మెట్టుఆదాయము 80 కోట్లను నూచింపబడినది. ఇంత పెద్ద మొత్త మిది వరకెన్నడును లభింపలేదు. ముక్కలవల్ల 20 కోట్లునేనుబడినది. ఇది ఈసంవత్సరపు మొత్తముకంటె ముగ్గుడ హెచ్చుగా నున్నది. మోటారు స్పీటుమీద గాలకు 6 అశాలవంతున పన్ను తీసివేయబడిన పద్ధతిని మదింపు చేయబడినది. ఈపన్ను రెండేడ్లక్రితము వేయబడినది. దానివలన చాల ఆదాయము లభించినది. దానివలన అనన్యక మేమియును కలుగలేదు. గాన ఆపన్నునింకను తగ్గింపవలసిన సంఘమువారిని కోరెదను. టంకసాలమార్కములవలన లాభముండదు. యుద్ధకార్యాలము మనవచ్చు ముజరా కొద్దిగానుండును. కానిబిల్లుల ఆదాయము నమ్మదగినదిగాను. వాణెములవలన చాలనష్టముకలుగుచున్నది. ప్రస్తుతము వాణెములవలనకంటె సాత్యములు చాల హెచ్చుగా నున్నది. ఆదాయపు పన్నుసాలకు 2 వేలకు తక్కువ ఆదాయ ముగచ్చునాకి విధింపవలయుటకు నూచింపబడినది. ప్రస్తుతము కాటకముగా నుండుటచే ఇది చాల అవసరము. కాని దీనివలన 650-700 లక్షలు తగ్గును. మొత్తము ఆదాయపు మదింపు 800 లక్షల పానులు. ప్రత్యేక యుద్ధవిరాళముకాకుండనే మనకు 760 లక్షలు కావలెనని తెలిపితిని 800 లక్షలు రాబడి మదింపు గాన ప్రత్యేక యుద్ధ విరాళము 870 లక్షల పానులకు 60 లక్షల పానులు కొరతపడును కావున హెచ్చులాభములపన్ను వేయవలసినవచ్చిరి. దానివలన కావలసిన మొత్తము లభింపవచ్చును.

అధికలాభముల సుంకము

దీనివలన కేవలము ఆర్థికతకు బట్టియే హెచ్చు లాభముల పన్ను విధింపబడినదని స్పష్టము కాగలదు. ఈరీతిగా మన ఆంధ్ర నా ఆదాయము 860 లక్షల పానులు. వ్యయము 850 లక్షల పానులు రైల్వేల అభివృద్ధికి చాల హెచ్చు మొత్తము నియ్యదలచితిమి 177½ లక్షల పానులు 125 లక్షల నియ్యకలెన ఇప్పుకేపు ప్రభువు సంఘమువారు నూచించిరి గాని యిదివరకెన్నడును ఆ మొత్తము నైన మన మిచ్చియుండలేదు. ఇటీవల చాలతగ్గించి 40-50 లక్షల వంతును గూడ విచ్చియుంటిమి. ఇప్పుడు వాణిజ్య పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ప్రభువు ప్రయత్నించును ప్రారంభించితిమి. దీని నభివృద్ధి చేయుటకు మనము చురల పెద్ద మొత్తమును బదులు చేయవలసియుండును. దానినిగూర్చి ముందు వివరించెదను. ప్రస్తుతము 15 కోట్లు కావలెను. హెచ్చు లాభముల పన్ను విధింపబడిన వారు బదులియ్యకాలరని నూచింపబడినది. కాని అట్లు తలంప వీలులేదు. దీనిని విజయమునకుని మేము పిలిచెదము. దీనికి ధనము లభింపకపోవు ననియు రైల్వేల అభివృద్ధి కంతరాయము కలుగుననియు నేను తలంపెను.

మొత్తము ఆర్థికస్థితి.

ముఖ్యమైనది వాణెముల విషయము. గతవత్సరమున వాణెములవారీ తప్పక నిలిచిపోవలసినవచ్చునని మేమందరమును తలచితిమి. లండనులో నీవిషయమును గమనించుచుండిన వారలలో నే నొకడను. సర్ జేమ్సు బర్నెట్టుగారు వాషింగ్టనులో పనిచేసిరి. సర్ విలియం మేయరుగారిట్టి స్థితి కలుగకుండ చేసిరి. ఇండియా దేశమున ప్రజలు విషమ గుమయము న, గూడ ధనమును నిలువ చేయు పద్ధతిని మానవంతరమును ఈవిషయస్థితి తొలగదు. ఇండియా దేశము అమూల్యలోహావి నాశకము నవభ్యాతి తొలగవలెనని మనమందరము నాసింపుచున్నాము. ఎన్ని వాణెములను మదింపినను వానిని దేశమున వ్యాపింపజేసి వెంటనే అవిమాయచుగుచుండును. ప్రపంచమున వెండిధర చాల హెచ్చి పోయినది. ఇట్టి స్థితిలో దొరతనమునా రెంతకాలము రూపాయలు మున్నగు వాణెముల నుదజేయకలుగుదురు. తేనివోని ఆంధ్రోకసములను యుద్ధకాలమునందలి 4 కోట్లలోను 12 వేల లక్షల వెండిరూపాయలు పోతపోయబడినవి. ఇట్టి కలవరము నిరాధారము. ఇదియును నిలువ చేయు పద్ధతియు తొలగినగాని దొరతనమువారి విషయమున తమ విధానమును మార్చుకొనవలసినవచ్చును. ఇదివరకు యుద్ధమువలన చేయబడిన ఋణములను తీర్చక మరల లభింపజేయ వీలులేదు. నోట్లపెట్టుబడి తగ్గించి మనము చెల్లించుచున్న డిస్కంట్టులు తొలగింపవలెను. చిల్లరబడుళ్ళు నన్నిటిని తీర్చవలసిన యున్నది. ఉత్సాహమునకే గాని భయమున కెట్టికారణమును లేదు. దేశమున ప్రజలు సమయానుకూలముగ

తోడ్పడిరి. (బిటిమిషేరులకు కర్తవ్యము యుద్ధములకు హేచ్యురమునిచ్చిరి. వ్యాపారనిరోధముల కోరిమి వహించిరి: ఆ పక్షప దార్థములు సమృద్ధిగా నున్నవి. వ్యాపార వాణిజ్యముల తిశయింపవలెను. కాన ప్రస్తుతమున్న యిబ్బందులు తాత్కాలికములు. యుద్ధములన వ్యక్తులకును ప్రభుత్వములకును గూడ మిత్రవ్యయోగ్యత బాగుగా నాటివది. కాన సభివ్యయోగ్యత మేమియును లేదు. ఇకముం దీ మిత్రవ్యయోగ్యత స్థిరపడగలదని నేను తలంచెదను అని మా మెచ్చుగారు నుడివిరి. మెచ్చుగారు 25 నిమిషములవరకు నుపస్థానించిరి. సభ్యులు వార్షికులతో నాలకించిరి.

క్రిమినలు లా చట్టములు

క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును గూర్చి ఉపసంఘంపే దికమును మా విస్సెంటుగా రుదహించిరి.

నోట్ల చట్టము

మా మెచ్చుగా రీచట్టము నుపపాదించిరి. 1827 లో నోట్ల నిలువనిధికి 86 కోట్లు చాలునని తలపబడినది. 1918 లో 100 కోట్లు చేయుట అవసరమైనందున గర్భ్యుల జరలూ గారందు లకు తాత్కాలికముగ ననుమతి నొసంగిరి. ఆచట్టమును కాడన సభవారిపును స్థిరపరుపవలెను. నేనల వ్యయము కలన నీ హేచ్యురల అవసరమైనదని మా మెచ్చుగారు నుడివిరి.

మూ శర్మగారు.

కరెన్సీకి చేర్చుచున్నదలననే చేతమున ధరలు చాల పెరిగినవి. ముఖ్యముగా కరెన్సీ కాధారముగ నాణెములుగాని వెండిగాని లేనపు డా నిధికి చేర్చు పద్ధతి యిక్ సాగగూడదు గాన నీచట్టము నపు డుపపాదించగూడదని మా శర్మగారు నుడివిరి. ప్రపంచమందలి అన్ని జాతీయుల కరెన్సీమీదను మన మాధారపడియున్నాము గాన ఇతిరజాతీయుల స్థితికంటె మనజాతీ స్థితి వోచనీయును కాదని మా మెచ్చుగారు నుడివిరి.

మోటారుస్పీర్డు చట్టము.

పిమ్మట మెచ్చుగా రీచట్టము నుపపాదించ గోరిరి. ఈ చట్టము దీనివలన 35 లక్షలు లభింపగలదు. దీనివలన నేవేరికిని నష్టము కలుగదు గాన దొరతనముచూ దీనిని కడలకొనవలెనని మెచ్చుగారు నుడివి అనుమతించి బడస చట్టము నుపపా దించిరి.

ఆదాయపు పన్ను చట్టము.

ధరలు పెరుగుటవలన కొద్ది ఆదాయము వచ్చువారి కధిక మగు బాధ కలిగి వది. కాన ఈ 2000 లకు తక్కువ యగు వార్ని కాదాయము వచ్చు వారి కాదాయపుపన్ను విధింపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఇందులకు దొరతనమువారి నిరాశము 70. లక్షలు. ఈపన్ను నియ్యవలసిన మొత్తముజనులు 871000 మందిలో 237000 మంది దీనినిక నియ్య నవసరముండదు. ఏచారణలేకుండ పన్ను విధించి (ప్రమ్మేరి అనెనుమెంటు)పద్ధతి తొలగించుగాన నీచట్టము ఉప పాదించ గోరదనని మెచ్చుగారు నుడివిరి. అందుల కధ్యక్షులకుమరించి దానిని నెజెటులో ప్రకటించుట కుత్తెపు చేసిరి. మా శర్మగారుదొరతనమువారిక వందనముల నర్పించిరి.

పీనలుకోడు సేవరణ చట్టము

ఈ చట్టమును గూర్చి ఉపసంఘంపేదికమునా ఈ నెల 8 వ తేదీ నుపపాదించుట కనుమతి నొసంగవలె నని మా విస్సెంటుగా రుదహించిరి. తొందగ ఏమియులేదు. కాన నెవ్వెంటు 6 వ తేదీ నుపపాదించదగు నని మా చందా (అసాము) గా రుదహించిరి. ఉపసంఘం పేదికమును చూచిన పిమ్మట ప్రకటనవిషయము నాలోచింపవచ్చు నని నుడువును విస్సెంటుగారు చందాగారి యుదహారనమును విచ ర్పించిరి. చందాగారి సవరణ వీగిప్రాయనది. విస్సెంటుగారి తీర్మాన మామోదింపబడినది. సభ మరల మార్చి నెల 7 వ తేదీన జరుగును.

సంగ్రహము

కడచిననెలలో అంగీకరింపబడిన అదనపు యుద్ధవ్యయముల కారణమున 45 లక్షల పానులు నష్టము కలిగినది. పంజాబ్ పోవుటవలన 15 లక్షలు నష్టము కలిగినది. నుండుసంవత్సరమున సేనలవ్యయమునకు 410 లక్షలగును. ఇరుపదారుల పనులను నురల ప్రారంభించుటకు 65 లక్షలను రైల్వే కాపెటలు వ్యయములకు 175 లక్షలను (కొత్తదీర్ఘికి 35 లక్షల పానులును ఏర్పడుపడుచు. నిజయుబుణమునకు 1 కోటి పానులు లభింపవలెను. హెచ్చుబాధల పన్నువలన 9 లక్షల పానులులభించినని తలపబడెను. సంవత్సరము 2000లకు (188 పానులు) 893 ఆదాయముమీద ఆదాయపు పన్ను తీసివేయబడినది. అందువలన దొరతనమునకు 5 లక్షలు నష్టము ఈ పన్నునిచ్చువారిలో 237 వేల మంది పన్ను నియ్య నవసరముండదు.

ఇండియా సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము

వారి ఆర్థికనివేదికము

45 లక్షలపానుల నష్టము

237,000 మంది రాబడిపన్ను ఇవ్వవలసినవారు మినహాయించబడుట

అధికాదాయపు పన్ను 6,000,000

పానుల చేకూర్పుట

నాణెములకు దుర్వ్యయము చేయు నలవాట్లు.

1919-20 సంవత్సరపు ఆర్థిక నివేదికకు ప్రవేశపెట్టువలెను మా. ఆర్థికసభ్యులు చేసిన ఉపన్యాసపు సంగ్రహము. ఇందు "పాను" అనగా రూ. 15 అనియు, "మిలియన్" అనగా పదిలక్షలనియు చరువులు గ్రహింపవలెను.

1918-19 సంవత్సరపు సాధారణవిషయములు

ఈసంవత్సరంతయునందు గల సంగతులన్నిటికంటెను యుద్ధమంత మొదలుపె యుద్ధముయినది. మొదటి ఏడు మాసములలోను యుద్ధముకొరకు మిక్కిలి చురుకయిన పనులు చేయబడెను. దొరతనపు ఆదాయమును, పన్నుకపు అభివృద్ధియు అందుతో సంబంధించియుండెను. తరువాత, వ్యవహారపు అంచనాబట్టియుద్ధపుటవల్లను, వ్యవసాయపు పరిస్థితులు బాగుగ నుండకపోవుటవల్లను, వివర్జనము ప్రబలమవుటవల్లను వ్యాపారము తగ్గుదలకొనినదికన్పెను. ప్రస్తుతము అధికధరల బాధ ప్రస్తారముగనున్నది. వ్యవసాయపు, వ్యాపారపు పరిస్థితులను గూర్చియు, వ్యాపారపు నిరోధములను తొలగించుటను గూర్చియు, భారతీయుల యుద్ధసహాయమును గూర్చియు చర్చించిన పిమ్మట, నాణెపు పరిస్థితులను గూర్చియు, మొదటి దినములలో వెండిలోపమును గూర్చియు, పిమ్మట అమెరికాయు నైటెడ్ ట్రేడునువారు వెండిని పంపించుటను గూర్చియు కొంతచర్చయ్యెడివి. విస్తారము నోట్లుఅమలుజానికి తేబడుటకు గూర్చియు, అందువల్ల గతిగిన రుణములు, చిల్లర దొరకకపోవుట మొదలయినవాటిని గూర్చియు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము 9 కోట్లు రూపాయనోట్లు అమలులోనికి తేబడినవి. దీనినిబట్టి ప్రజలకు నోట్లయందు నమ్మకముగలదని తెలియుచున్నదని నారు నమ్మచున్నారు. నాణెముల మారకము హెచ్చుతగ్గులు గాకుండ తగిన జాగ్రతను దీనికొననందుకు నారు వర్తకాభివృద్ధికి ప్రయత్నించిరి.

ఈసంవత్సరపు ఆదాయంచనా.

సర్ విలియమ్ మేయరుగారు వేసినయంచనా ప్రకారము 2½ మిలియన్ పానుల లాభమునకు మారు 4½ మిలియన్ పానులు నష్టమువచ్చినది. ఆదాయము 85½ మిలియన్ పానులు; వ్యయము 90 మిలియన్ పానులు. ఆదాయాభివృద్ధి 11 మిలియన్ పానులు:— రుణములు (4½ మిలియన్లు), రైల్వే (2½ మిలియన్లు) ఎగుమతి దిగుమతి పన్నులు ముతాన (2 మిలియన్లు) టంకాలలు (1½ మిలియన్లు) వ్యయము 18 మిలియన్ పానులు అధికమయ్యెను. ఇండియాలో నెలకొల్పబడినపటాలములకు భరించుటకు నెవ్వెంటు మాసములో నిండి యా పిష్టకొనుచే ఇందులకు కారణము. ఇందులకు భర్త 12½ మిలియన్ పానులు. కరవుబాధవల్ల సంగ్రాహ్యమయిన పరిస్థితులవల్లగూడ కొంతబాధ కలిగెను. భూ ఆదాయములో 1 మిలియన్ పానులు నష్టము సంభవించుచే కాక, దొరతనముచూ కరవుబాధ తీర్చుటకు 9 లక్షల పానులకు భర్త పెట్టివారు.

1918-19 సాధారణవిషయములు

దొరతనమువారి భవనంపద ఇంగ్లండులోనుండి పోవుట వల్ల సంవత్సరములో చాలభాగము మిగులబాధకరముగ నుండెను. ఇండియా ఆదాయమునుండి భర్తపెట్టవలసిన మొత్తము గాక ఇతర వ్యయము 141 మిలియన్ పానులు. ఇందులో సగమునకు వైభాగము అంగ్లదొరతనమునకు పక్షమునను యుద్ధమునకు వెచ్చించినది. భారతీయు యుద్ధము

ఇద్దగు వ్యాయనాదులు కోర్టులో నాదించుచుండిరి. వారిలో నొకడు పొట్టివాడు; రెండవవాడు పొడవగు. పొడవగు:—ప్రతిదానికి నన్నెడినన్నావు! జాగ్రత్త. ఈసారి అలాగజేస్తే నాజేబులో నిన్ను పెట్టెస్తాను. పొట్టివాడు:— ఆలాగయితే నీ మెదడులోకంటే, నీ జేబులోనే నిన్నున తెలివి తేటలుంటాయి!!

ణము (87 మిలియన్) నుండియు, వెండిరాబడి (56 మిలియన్) నుండియు, ప్రత్యేకపు పెట్టుబడికొరకు పెట్టుబడిన నోట్ల చెలామణి (25 మిలియన్) నుండియు ఈ భర్తలు పెట్టుబడిన. వెనుకటి యుద్ధమునకు 155,000 చందాదారులందీరినియు, దరిమిలాబుణముకు 228,000 చందాదారులందీరినియు, చెప్పురా నిలువచేయుటమీద ప్రజలు భవనమును పెట్టుబడి పెట్టుట మొదలిడినయెడల జాతీయపద వృద్ధిగాంచునని వీరునుడివిరి. బ్యాంకులకు నెలకొల్పబడుటవల్ల ఇట్టి ప్రాతానాము కలుగునని వీరు నమ్మించిరి.

1919 - 20 ఆదాయంచనా.

పునర్నిర్మాణము కొరకు కావలసిన సంపదను గూర్చి మదింపుచేయుట ముఖ్యసాధ్యము కాదు. నావికాసౌకర్యములపై విశేష ద్రవ్యసాధారపడి ముండును కాబట్టిఎగుమతి దిగుమతి సుంకములను గూర్చియు, లాభనష్టములను గూర్చియు ముండుగానిధారణగా జెప్పట కష్టము; దేశీయవ్యాపారము కాటకమునుబట్టి ను, ధరలనుబట్టియు నుండును కాబట్టి దానిని గూర్చియు చెప్పట నులభసాధ్యము కాదు. రైల్వే మొదలయిన వాటి ఆదాయముగూడ నిట్టి స్థితిలోనే యుండును. మొత్తము వైవిధ్యముచూచనల అనుమలముగనే యుండునని దొరతనము వారెంచుచున్నారు. నెవ్వెంటు తీర్మానము ప్రకారము మనము యుద్ధసహాయమున కొనగలసిన 8.7 మిలియన్ పానులతో కలసి యుద్ధవ్యయము 41.2 మిలియన్ పానులు మొత్తమువ్యయము 85,857,800 పానులు రైల్వేలవల్ల మనము కొనిన 76½ కోట్ల రూపాయలకు మారు 80 కోట్ల రూపాయలు వచ్చినన, ఆ లాభము మరవ్యుత్తల వ్యయములో చెల్లుబడి అయినది. ఎగుమతి దిగుమతి సుంకములవల్లను, స్టాంపుల వల్లను, మర్త సదాధముల పన్నువల్లను, పోస్టు, టెలిగ్రాములవల్లను వచ్చుననుకొనిన రాబడి టంకాలలవల్లను, రుణములవల్లను వచ్చిన నష్టమువల్ల చెల్లుబడిఅయినది. అధికధరలవల్ల తక్కువ జేతనముల నందుకొనవారికి శ్రమలు కలుగుచుండుటచేత, ఆదాయసుంకమును విధించుటకు కనిష్టపరిమళమును రూ. 1,000 నుండిరూ. 2,000 కు దొరతనము వారు హెచ్చించుచున్నాడు. ఇందువల్ల దొరతనమువారికి ½ మిలియన్ పానులు నష్టము రానున్నది. 237,000 మంది మదింపుదారులకు శ్రమ తగ్గును. ఈ సదుపాయము వల్లను ప్రస్తుతపు సుంకపు నిబంధనలవల్లను దొరతనముచూ 5 మిలియన్ పానులనను ము భరింపవలసి యున్నది ఈనష్ట పరిహారముకొరకును, కొంతలాభమును సంపాదించుట కొరకును అధికాదాయపు పన్ను వేయబడెను. ఇందువల్ల 7½ మిలియన్ పానులు ఆదాయము వచ్చును. అధికాదాయపు పన్నును, నూకర్ బాక్సుల ఒకేవ్యాపారమునై వేయుటకు విలులేదు కాబట్టి నూకర్ బాక్సులో ఒకమిలియన్ పానులు నష్టమునచ్చును. అధికాదాయపు పన్నును వేయుటకు రాబడిలో కొంత మొత్తమును మినహాయించుట జరుగును. కాబట్టి ఆదాయపుపన్నులో 450,000 పానులు నష్టమునచ్చును. ఈనష్టములను మినహాయించగా అధికాదాయపు పన్నువల్ల 6 మిలియన్ పానులు రాబడి వచ్చునని అంచనా వేయబడుచున్నది. నైచెప్పబడినదానికి లోనై యుద్ధసందర్భమున విధింపబడిన పన్నులు అమలులో నుండును. మోటారులకు కావలసిన చురుకునై విధింపబడిన పన్నుగూడ అమలులోనుండును. ఇట్టి పన్నులు యుద్ధ మంతమొందిన ఆరుమాసముల వరకు నుండునని యిదివరకు నిశ్చయింపబడెను. 8,68,100 పానుల అధిక మొత్తమును మినహాయించి, అంచనా వేయబడిన ఆదాయము 8,68,25,400 పానులు.

రాష్ట్రీయ ఆర్థికస్థితి.

కాటకమువల్ల కలిగెను నష్టము అటుండగ, అన్ని రాష్ట్రములనై మొత్తమునై 1 మిలియన్ పానులు లాభముందునని దొరతనము వారు నమ్మచున్నాడు. 1919-20 సంవత్సరములో విద్య, పరిశ్రమలు మొదలయినవాటి అభివృద్ధికొరకు నిలువమొత్తమునుండి కొంతద్రవ్యమును తీసికొనుటకును మొత్తముమీద 1½ మిలియన్ పానుల నష్టముకొరకు అంచనా వేసికొనవచ్చుననియు మొత్తమువైవిధ్యములకును అధికార మొగగబడినది.

1919-20 సాధనములు.

17½ మిలియన్ పానుల పెట్టుబడివ్యయమును 6½ మిలియన్ పానుల ప్రత్యేకపు ఆదాయపు కార్యక్రమమును కలిపి మొత్తమువైవిధ్యము 24 మిలియన్ పానులు రైల్వే కార్యక్రమము కొరకు వెచ్చింపబడుచున్నది. అంచనాలో 10 మిలియన్ పానుల క్రొత్త ఋణమునకు ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇంతకంటెను

హెచ్చుమొత్తము వచ్చినయెడల అంగీకరింపబడును. ప్రస్తుతపు ఋణములో 8 మిలియన్ పౌనులవరకు ఈ క్రొత్త ఋణము వల్ల సహాయము చేయబడును. ఇండియాను ప్రభుత్వము ప్రత్యేకపు నిధినుండి తీసుకుని మొత్తము రైల్వే పెట్టుబడి కొరత పోయేగొంపబడును. యధావశ్యత ఋణములన్ని నిధివరకు తగిన ప్రయత్నము చేయుటకు వీలు లేకపోయినందున ప్రస్తుతము ఇంగ్లీషుకు పనులకు 400,000 పౌనులు ఏర్పాటుచేయబడును. క్రొత్త ధిల్లీనగరమును 800,000 పౌనుల విరాళ మొసగుటను, ఇండియాను ప్రభుత్వము నుండి 103 మిలియన్ పౌనులు దీసికొనుటను అంచనా చేయబడును.

భూనిధి.

యధావశ్యత మొదలైన పిమ్మట భూనిధి అనుగుణ్యమున వర్తించుటకు మన మేమి చేయవలెనో అను విషయమును గూర్చి పిమ్మట ఆర్థిక ప్రభుత్వము మాట్లాడును. గాత్రముల చెలామణిని నిశ్చయమైన ఆధారముపై సెలకొల్పటే ముఖ్యమైన మొదటిపని అయి యున్నది. ప్రస్తుతపు గాత్రముల చెలామణికి 120 కోట్ల రూపాయలు చేర్చబడుటవల్ల ప్రస్తుతము ప్రస్తుతము సంపాదించబడిన వెండి అత్యధికము నుపయోగింపబడును. ఇందువల్ల రెండు సారాశములు తేలుచున్నవి. (1) కొండి కొనుటకు మనము ఖర్చుపెట్టిన మొత్తములకు మనము చేయుచున్న దరివినికాదు సుష్టికరింపబడుచున్నది. (2) ఇట్టి ఖర్చునే నికలముంచునట్లు చేయుచుండిన యెడల మన గాత్రముల చెలామణి కార్యక్రమములకు చాల భంగము కలుగును. అట్లు మనము చేయుటవల్ల క్రమేణ మనకు వెండిని కొనుటకు శక్తియుండకపోవుటవల్ల ఆర్థికస్థితి చెడిపోవును. అట్లుగాక వెండిని కొనుటకు మనకు శక్తికలిగినచో వెండికరణము గృహితుడు. అందువల్ల కూడ మన రుసుకు నిబంధనలు మానుపలినవచ్చును. దుడుదును గూర్చియు, వెండిని గూర్చియు దొరతనమువారు తగిన ఆలోచనలను చేయుచున్నారు. నోట్ల చెలామణిని తగ్గించుట రెండవది అయి యున్నది. యధావశ్యత మొత్తము వచ్చిన ముఖ్యమయిన తాత్కాలిక బాధ్యతలను సరే చేర్చుట మూడవది యయియున్నది. ఇది యిట్లుండే చేకూర్చుకొని, రైల్వే, పోస్టలు మొదలయినవాటి యభివృద్ధికి మదుపుపెట్టు బాధ్యత దొరతనమువారిపై నున్నది. విద్యాభివృద్ధి లేయెడల రాజకీయాభివృద్ధి రాజాలకు. కాబట్టి విద్యాభివృద్ధిని గావించుట వలెను. ఇండియానుకల్ల వస్తుసంపదనమై అనేక దేశములు ఆధారపడియుండును. కాబట్టి ఇండియాకు వివిధమయిన ప్రమాదము రాజాలదని తమకు ద్రోహము కలదనియు, అయినను మిత్రమయినను జేరబడు మనము నేర్చుకొనవలె ననియు నీరు ద్రోహమొంది.

భారతీయ బాలభటులు.

భారతీయ బాలభటులను తయారుచేయబడిన చిత్రక ప్రదర్శనము తేదీవారము సామంతాలము గోఖలే హాల్లో జరిగెను. అనేకమంది ప్రేక్షకులును చిత్రపుటలు చూచి పరమానంద భరితులయిరి.

తెనెంటువ్యవసాయ ప్రదర్శనమున తెరచిన పిమ్మట, టి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ఉపన్యాసము నిచ్చుచు బాలభటిదళమును జేతజేతు కరమనియు, జాతీయతను వృద్ధి జేసి మంచి పౌరులుగా గావించుననియు నడిచి తల్లిదండ్రులకు తమ బిల్లలను బాలభటులగా జేర్చుకొని హెచ్చరించిరి.

జనరాజదాసుగారు చిత్రకపుటలను చూచిన యెడల భారతీయుల సేవకరణము వెల్లడి కాగలదనియు, ఇట్టివల వలన బాలకులకు తగిన అభ్యాసము కలుగుననియు, అందరు యాయుధ్యులను ప్రోత్సహింపవలెననియు హెచ్చరించిరి.

బాలభటుల సంరక్షణగూ, బాలభటులు దేహశాస్త్రమున శ్రద్ధతో జేయుచుండవలెననియు, బల్లికనుయిన శరీరము తేలియెడల వారు తమ బలమును సరిగా వెలుజేర్చుట కష్టమనియు నడిచిరి.

పిమ్మట ప్రేక్షకులు చిత్రకపుటలను వీక్షించుటకు వెడలిరి. వెనుక బెత్తముతో జేయబడిన వస్తువులు, చదరంగం బల్లలు, రూపాయలనుండు, సరిగెపనులు, చిత్రపటములు, కర్రలు, ఆటవస్తువులు మొదలైనవి ప్రదర్శింపబడినవి.

బాలభటులై న్యాయులను బహుమతులు పంచిపెట్టబడిరి. జాతీయగీతము పాడబడిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

వృత్తాంతములు.

(1)

కొబూలు అమీరుగారి మరణమునకు శోకించుచు క్రిందటి 28 వ తేదీన కలకత్తాలో నందరు మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకప్రార్థనల నొనరించిరి.

రాబోవు ఆగష్టు నెలలో జరుగు ఇండియను సివిలు సర్వీసు పరీక్షకు కట్టబోవు విద్యార్థులై నీయుమనుల పాటింక కలయినదియు ప్రస్తుతము ఇండియా గవర్నరుగారి ప్రకటించబడినది.

తపాలా ప్రకటనము:—ఇండియానుండి దక్షిణాఫ్రికా కంపెనుకు తండ్రినాన్నలు మార్గమధ్యమున నానకోజులవరకు నావికేయబడు ననియు, తండ్రినాన్నలమ్మిడిగ నుండుటయే యీ యాలస్యమునకు కారణమనియు కలకత్తాలో ప్రకటించబడినది.

కలకత్తాలో నైతిక సేవనుండి విడుదలైన వేయికంటె నెక్కువమంది నైతికులకు కలకత్తా నుండి గొనిపోవుచుండిన మాస్ట్రీమరు ఒడ్డుబట్టి పోయి గాత్రము రీచి వద్ద దరిజేర్చబడినది. 28-న తేదీనాటి ఉదయనాటి మరల విరాళుటముగ బయలు దేసినది.

సింహా ప్రభుత్వగారి ప్రత్యుత్తరము:—నంగజేశ్ జాతి యనగ్రక సంఘమువారింపిన అభినందకసంతోషమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సింహా ప్రభుత్వగారిట్లు (వాసి:—ఈయ ర్యాదయంతయు కీర్తికేసులయిన గోక్షేగారికి జరిగియుండిన దైవకృత చాల ప్రశంసనీయుడుగ నుండియుండునని తాననేక లేఖలందు వ్రాసియుండెను. అయినను తనవైబడిన భర్తయులను తాను శక్తివంచనలేక బాగుగ నిర్వహింప ప్రయత్నింపగలను.

రాజుగారు మానవులలో భారతదేశమున ఆహారపదార్థములను తగినటుల కల్పించుటకు భారతప్రభుత్వము వారు హిందూదేశపు సమద్రముననున్న నావలపై కొన్ని నిబంధనలను సేర్పరచవలెనని నిశ్చయించిరి. ఇదివరకు ఈ నిబంధనలు బ్రిటిషు నౌకలకుమాత్రమే యుండెడిది. ఇప్పుడిది భారతదేశమునుండి పోవు నౌకలకుకూడ అనువర్తించబడినది. నాకాధికారులు బొంబయిలోని పిష్టింగు కంట్రోలరు ఏజెంటు నుండి తెలుసుకొని పొంది, వానిని కస్టము కలెక్టరులకు చూపవలెను.

కూమారు తపాలా సువారము జీతములకు హెచ్చుచేయగోరుచు తపాలాఫీసుల డైరెక్టరు జనరలు గారికిని, మదరాసు పోస్టుమాస్టరు జనరలు గారికిని, ఆర్. వి. ఎం. ఎస్. డెప్యూటీ పోస్టుమాస్టరు జనరలు గారికిని, నీలగిరిపోస్టాఫీసుల మాపరింటెండెంటుగారికిని విజ్ఞాపనల వంపుకొనిరి. దినముకు 7 గంటల తపనిచేయు తెలిగొర్రెట్టుల జీతములను హెచ్చించి దినమునకు 12 గంటలు తపనిచేయువట్టియు, వారకంటె నెక్కువకు పూచీపనులచేయు వట్టియు తపాలాపని వారల జీతములను హెచ్చించుటకు విచారకరమని వారు తెలిపిరి.

పటేలుగారి అంత్యర్థ వివాహపువట్టును ప్రదేశపెట్టబడునట్లు ఈ గమయమునకు కలకత్తాలో నొక అంత్యర్థవివాహము, జరిగినదని తెలిసికొని కొందలు సంతసింపగలరు. క్రిందటి నెల 28వ తేదీ నాటి రాత్రి ఒక బ్రాహ్మణయైన టునకున, వైశ్యక్రీడిని వివాహము జరిగెను. ఉభయవర్ణముల వారిలో సనేకమంది వివాహమునకు వచ్చిరి అనన్యవారాలో పండిత రాజేంద్రనాథ విద్యాభూషణ మహానుభావగౌరవయులు, డాక్టరు సతీశచంద్రుప్తా, లెఫ్టినెంటు కర్నలు యు. ఎ. నుఖట్టి, మూలకు మహారా అరుణచంద్రసింగు, జి. చామూరి, బాబు సంజయద్రధటాగారు, సత్యానందభోను సి. ఆర్. దాసు, జి. ఎస్. రాయ, సర్ పి. సి. గాంధీగారలుగూడ నున్నారు.

రాజుగారు (హాస్యగానిపై కోపము వచ్చి).—నీకు మరణదండన విధించితిమి. ఏవిధమైన మరణము కావలెనో, కోరుకొనవచ్చును.

హాస్యగాడు:—మహాశభో! మునితనమువల్ల కలిగిన మరణంకావలె. అటువైన తమ దయా!!

కన్నుబాడి ఆనకట్టను కిడివరలో కొంతభాగము కట్టుటకు ఇండియాను ప్రభుత్వ నిర్ణయించెను. తక్కిన భాగమునకు గూడ మైసూరు దొరతనమువారు రుణమును గోరి. ఇంకను అనుమతి రాలేదు. అయినను పనిని కొనసాగించుటకు మైసూరు దొరతనమువారు ప్రయత్నించిరి. మైసూరు దొరతనమువారి పనిని జరగించు నిమిత్త మొక సంఘము సెలకొల్పిరి. ఇండియా గవర్నరు మెంటువారు కట్టెట్ట, ఇమకు ఇంగ్లీషువైట్లకు జనరలు నాతాజోలు గారి యాజమ్యమున సభవారు కార్యక్రమమును నిర్ణయించెదరు. అందు మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులును, మైసూరు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు నున్నారు. సంఘ సభ్యులలో, మదరాసు పి. డబ్లియూ. డి. కార్యదర్శి హాలీగారును, మైసూరు గవర్నరు మెంటు చీఫు ఇంజనీరు కె. కృష్ణ ఆచార్యగారు, కట్టెట్ట మైసూరు చీఫు ఇంజనీరు కార్నూడు శ్రీనివాసరావు మొదలగువారు సభాసభ ఇంజనీరు డాబూలు గారలున్నారు.

ఎడ్యుర్లు చక్రవర్తి స్వార్థక బౌద్ధధారము:—బొంబాయి నగర పాలక సంఘమువారి చేయిన మొక ఆనుప్రతిని ఉను కేసుల కనుమరలగుండును ఉండుననియు పద్ధతిని బోధించుట కొక సారకాలను సెలకొల్పి నట్లెడినది. ఈసారకాల బొంబాయి క్రిమి శాస్త్ర పరిశోధనాలయముతో చేర్చబడును. ఈ విషయమున బొంబాయి దొరతనపు కార్యదర్శి నగరపాలక సంఘమువారి కిట్లు వ్రాసిరి. ఉష్ణ ప్రదేశముల కనుమరలగుండు బౌద్ధధారము నిచ్చు పద్ధతిని బోధించుమిత్త మొక సారకాలను సెలకొల్పవలసినదని సర్ దొరబా తాతాగారికిరల ఒకలక్షరూపాయల విరాళము సెనగిరి. అందుకువారు కొన్ని నియమములను గోరి. వాటిని దొరతనమువారికిరించిరి. ఆ మరతులలో నొకవాని ప్రకార మొక చరక శాస్త్రపండితుని నియమింపవలయును. ఆతనిక్రింద ఎనుబది మంచములుండవలయును. అందుకు సంఘము కొనుగోగులందటి ఆరోగ్యములకు సరికట్ట బాధ్యులుగ నుండవలయును. అందువలన నీ ఎనుబది మంచములనే క్రొత్త బౌద్ధధారమును నుంచుటకు నగర పాలక సంఘమువారి రంగీకరించెదరేమో దొరతనమువారు తెలియ జేయుగోరుచున్నారు. ఈ 80 మంచముల మీదకు దొరతనము వారికి పూర్ణాధికార ముండువలయును.

బొంబాయి మెడికలు యూనియనువారి సాంకర్షిక సమావేశ మొనరించినపుడు క్రిందటి సంవత్సరపు నిజీక నంగీకరింప గోరుచు డాక్టరు ఎస్. ఎస్. బాట్లెరాయిగారు భారత వైద్యవ్యోగిల దేశాభిమానమును విశేషముగ ప్రశంసించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము 29 వందలయంద యుద్ధసేన నొనరించిరి కాళ్ళతో వ్యోమములను భర్తీచేయు నపుడు దొరతనమువారి సంగతిని మరచి వారు నమ్ముచున్నారు. బ్రిటిషు బ్రిటికలు అసోసియేషనువారు వి. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగులకు గూర్చి ఇండియా మంత్రికి విన్నపము నంపునపుడు భారతీయ వ్యోగులను గూర్చి యొక్క మాటలై న చెప్పవలెనని విచారకరము. అయినను ఇండియా చారిత్రకమువారు తమసంగతిని బాగుగ జ్ఞాపకముచుకొని యూనియను మెంబరులలో నొకని స్వేముల కమిటీసభ్యునిగ నియోగింతురని తాను నమ్ముచున్నారు. పిమ్మట నతడు ప్రస్తుతపు వైద్యవిద్యాపద్ధతిని భండించెను. అది హాస్యభూయిష్టముగ నున్నది. విద్యార్థులక్లితియు వృత్తినితీయు/నిట్టిపద్ధతియునెంత మాత్రమును బాగుపడజాలదు. ఉన్నతోద్యోగులును పూర్తిచేయు నపుడు మిలిటరీ వైద్యవ్యోగుల తెచ్చుకంత కాలమి బాదయింట్లుండక మానదు. ఉష్ణ ప్రదేశముల మందులను పరిశోధించుటకు ప్రత్యేక పాఠశాలను సెలకొల్పి నెంచుటకు గోరుతాతాగారిండులకు విరాళము సెనగుటను వారు విశేషముగ ప్రశంసించిరి.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో గహా నీసా 1-కి పెల 0.8-0 అన్ని నొప్పలకు దివ్యామృతము వసమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచినందు సువాసనగలిగియుండును. అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫేరీగోడ్డు ఫోర్టు, బొంబయి, తంజావేట్టిరి, న(నాను.

The Indian Legislative Council.

Financial Statement

Presented.

DELHI, March 1.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning. About half-an-hour was occupied with interpellations, after which Sir James Meeson rose to make his financial statement. He initiated a welcome departure and instead of reading long extracts he reviewed the financial position in a brief speech dealing with the most important portions of his financial statement. This change of programme was greatly appreciated. Sir James Meeson said:—The Financial Statement, in spite of every effort to reduce it in length still a voluminous document and as copies will be in the hands of members very shortly I propose, with Your Excellency's permission, instead of reciting the lengthy narrative to run through the chief features of the budget and leave the statement itself and its many appendices to be studied by the honourable members at leisure. It is not an easy task to pick up the mantle, which has fallen from such a master of Indian finance as was Sir William Meyer. His unique knowledge of the subject and his untiring industry enabled him to nurse the finances of the country through all the difficulties and novel situations of his period of office, which covered the whole duration of the war and he has left India stronger in his financial machinery and in its credit than at any previous time in its history. Sir William Meyer was almost the last of a school who were trained in the hard years of a falling rupee, when bitter were the struggles to make the ends meet, and economies, which would now be regarded as unspeakably sordid, had to be the habitual practice of the Finance Department. It is unfair to talk of that school as having been penurious and lacking in enterprise. There are few of us here who realise how infinitely easier the conditions are with us to-day and against what difficulties our predecessors had to strive to maintain the credit of the Indian Government in the money market of the world. It was their conservation and their sense of duty which armed us to come through the last four years as we have done and Sir William Meyer carried out to the end the stern financial traditions to which we owe so much.

Topics of Interest.

I propose now to take the Council through the main topics of interest in the year, which is now drawing to a close, then to explain our forecast for the next year and finally to review very briefly our general financial situation and the dramatic change. The first half of it was marked by manufacturing energy, high prices and much diffuse prosperity. When the year opened the long-threatened German offensive was developing in France. India was called upon to redouble her efforts to provide men and munitions of war. Her response was immediate. Recruiting made great strides and under the guidance of our colleague, Sir Thomas Holland, Munitions Board set to work in grim earnest to focus the industrial energy of India on the work of supplying the Allies with material, military and otherwise, of which they stood in urgent need. This tale has been told elsewhere and to-day I am concerned only with its financial consequences. These were derived from the great manufacturing activity of the period and the heavy exports of foodstuffs and of every kind of article of national importance for which England and the allied powers were indenting. The first consequence was a tremendous run on our currency resources to provide the money to pay for this vigour of production. The second was a sharp upward movement in our revenues. The harvest of our railway returns had never been so rich and the heavy sale of bills against our exports by the Secretary of State brought us lavish gains in exchange, for Sir William Meyer had cautiously refused to budget for anything better than 1s. 4d. a rupee and large sums were being paid into our Home Treasury at 1s. 6d. or its neighbourhood.

The Armistice Results.

It was not unnatural, therefore, that in September last there were expectations of a record surplus. Then came the cessation of hostilities and the scene completely changed. Military activities could not of course be curtailed at once, but private trade was suddenly checked. Astute merchants, who had been gambling on protracted fighting and a continuing rise in prices, found all their calculations upset and nemesis descended upon much unhealthy speculation, especially in the cloth and share markets of Bombay. By this time also it had unfortunately become evident that considerable areas in Bombay, and the United Provinces and scattered over other parts of India would be unable to share in the general rejoicings at peace for the monsoon had failed badly. Scarcity was imminent and at the most critical time a fierce epidemic of influenza attacked the whole country, took a heavy toll of the rural masses and seriously weakened the agricultural labour power. The withdrawal of military orders and the impending shortage of supplies combined to check exports. The Secretary of State sold no more bills after October and the whole financial position began to undergo the painful transmission back to more normal conditions. There was at first a little and not unnatural depression at the suddenness of the change. That is disappearing now and it may be hoped that we shall succeed in getting back to a healthier plane of business and finance without serious dislocation. The immediate result is that we have not secured the bumper surplus which at one time seemed assured. Nevertheless we are uncommonly well off. It had not been for the large donation towards the expenses of the war, which was undertaken by this Council, in September last, we should probably have closed the current year with a revenue surplus of over 18 millions in the place of the 12½ millions, which Sir William Meyer provided in the budget. As the donation in question, to wit the payment of an extra 3,00,000, to Indian troops with the acceptance of a corresponding increase in pension charges has cost us 12½ millions, this year we shall really close with a deficit of about 4½ millions. If Sir William Meyer had foreseen this, as it was quite impossible that he should do, he would probably have asked for extra taxation a year ago. As it is, we must be content to take this deficit out of our cash balance which means that we shall have to borrow it directly or indirectly sooner or later. Such then is the story of the year which is just closing.

The Coming Year.

I need not weary the patience of the Council by discussing the figures in greater detail and we may turn at once to the year that is coming. It cannot be a period more varied or full of surprises than this has been, but our trouble of course is that we cannot prophesy. We have no experience of the immediate sequel of a great war, either on the military or on the civil side. We cannot foretell the movement of prices in the next twelve months and we have nothing to show us what shipping will be available for our external trade. It follows that the yields from our customs, our railways, our exchange and many other heads are all far more uncertain than usual. The army in particular has a financial future which it is quite impossible to forecast. All we know is that the scale of expenditure must be very much higher than it used to be in peaceful days. The requirements of modern armament, of such more rapid and efficient transport of the entirely new military art of fighting in the air all these mean money. The giant aeroplane which we have seen floating over Delhi in the last few days is a much costlier instrument of war than its predecessors. Just as the motor lorry is going to cost us more than the old bullock or cattle transport. But we cannot resist taking our share in these developments and I am, therefore, all the more deeply indebted to His Excellency the Commander-in-Chief for the great consideration that he has shown for our financial difficulties in stating his requirements for the next year. They have been placed at the very moderate figure of 30 millions, and it is only his unflinching determination to insist on economy that insures the adequacy of that figure to it. We have to add 2½ millions as a special war bonus to British troops the duration of which in our present exceptional circumstances it is impossible to foresee. We also have to add the next year's share of our official contribution to the expenses of the war £87 millions and thus we arrive at the total anticipated military expenditure of about 117½ millions. The net military expenditure thus represents just a half our total budget of outlay for the next year. Seeing that we have practically no naval charges, this proportion is nothing wonderful. At a time like the present. It will, we hope, decline as the world returns to the paths of peace, but none of us can hope that our military charges will ever again drop to the old pre-war standard.

Political Charges Reduced.

Turning to the rest of our expenditure you will find a considerable reduction in our political charges through the curtailment of expenditure, which had to be incurred on and beyond our frontiers, as a direct result of German aims and endeavours. In many other directions savings have been possible on a smaller scale. At the same time we have had to face the inevitable rise in wages which materially affect departments like the Posts and Telegraphs and we have a considerable bill, though fortunately not nearly so heavy as it would have been without the recent winter rains for famine relief. The chief rise in expenditure, however, is under our provision for renewing the permanent way and the rolling stock of our railways. For that purpose we have allowed the very large figure of 6½ millions and I am sure that my friend, Sir Arthur Anderson, would gladly have taken more if we could have spared it. There will be on the part of no one in this Council any disposition to contest a provision which the tension of recent years has now made absolutely necessary. To many of us it is a standing marvel that the railways have been able to do what they have done with a wholly starvation allowance for over their bare necessities. The exigencies of war left the Railway Board with no option and we ought cheerfully to assist them to the best of our power in recovering the ground that has been lost. There are of course many other items of interest in these elaborate statements, but the total result is to show that we require £85-1-3 millions for the services of the year, or if we exclude the instalment of our special war contribution, £76 2/3 millions. We have been able to make good the smaller sum, but without extra taxation. The higher figure was beyond us. For revenue we have taken liberal figures, for example, we are estimating our gross receipts from railways at 80 crores, the highest figures of its kind which we have yet attempted.

Under customs, in spite of the possibility of falling prices, we have taken an increase even over this year's figure and are putting up the total to 20 crores. This includes the continuation of the special duty of 6 annas a gallon on motor spirit. As the Council are aware this duty was imposed two years ago as a war measure and brought a very useful addition to our revenues. I have not heard that it has done any one harm. Consequently I shall shortly ask the Council to accept legislation for its retention for the present. Under mint and exchange we cannot expect the same windfall as we enjoyed this year. Our recoveries from the War Office will be fewer and our Council Bills an uncertain quantity. There is also a heavy loss on our coinage to be still adjusted, for it must be remembered that we are turning our vast quantities of rupees at something less than what they cost us to manufacture. Under the head of income-tax, there appears the only concession in this hard-pressed budget. It is the raising of the taxable minimum from Rs. 1,000 to Rs. 2,000 a year. With the hardship which we see all round us owing to the presence of high prices on humble people with minute income we feel it is no longer possible to levy income tax from assesses who draw less than £100 a year and if we are going to establish a new minimum, there are great advantages in going up at once to Rs. 2,000. I will explain these in more detail in asking for leave to introduce the necessary legislation, and all I need note in the meantime is that it involves a sacrifice of between 65 and 70 lakhs. Omitting all the less interesting heads we arrive at a total estimate of revenue of £80 millions. It will be remembered that we set out to find 76 2/3 millions without the special contribution. We have thus succeeded with a considerable margin in hand. If we put aside somewhat under £1 million of this as a surplus, we are left with about 2½ millions towards the payment of our special war contribution of £87 millions. In other words we are still £6 millions short and hence the necessity for our excess profits duty. As I explained the other day in the Council, we hope that it will provide us with that sum net after allowing for remissions of super-tax and income tax, and after adequate deduction for depreciation and other allowances that will have to be made.

Levy Upon War Profits.

I trust that this brief statement of our position read with the figures which are being communicated to the honourable members, will justify to the hilt the sheer necessity which has driven us to undertake a levy upon

war profits. Our formal estimate thus stands at £86½ millions for revenue and £85¼ millions for expenditure and a surplus of £888,000. Those who lament the tightness of our revenue estimates will, I am sure rejoice when they turn to the capital account and find the imposing figure which we propose to allot for railway developments. The biggest railway programme ever yet undertaken has been £12 millions. The ideal figure never yet attained which Lord Inchcape's Committee pressed upon the Government of India seven years ago, is 12½ millions. In recent years we have been down, I think, to four and five millions. For the next year we propose no less a figure than 17½ millions. I sincerely hope that this is the first augury of the coming expansion of India's commercial and industrial power. It is at any rate the first step that can take to prepare the way for that advance. In order, however, to realise our hopes in this direction, I must warn the Council that we shall be dependent once more on a substantial loan. The conditions of the loan, will be announced later when we see how the money market is likely to receive it in the slack season. We shall be glad of all the money that we can get, but so far as can be estimated now we shall require at least 15 crores, and that is the figure for which we are budgeting to balance our ways and means account. There have been suggestions that concerns affected by the excess profits duty will find themselves unable to subscribe for any part of our loan. I trust that this pessimism is unjustified and in any case I trust that our victory loan, as it may be described, will find friends enough in the country to prevent us from having to curtail the generous programme of railway development which, it is intended, to finance.

General Financial Situation.

I now come to the third and last part of the theme a brief review of our general financial situation. Before embarking upon it I would invite attention to the tale of our silver crises. Last year few would suspect the forbidding portals of the Finance Department of harbouring a romance and yet the whole story of how Sir William Meyer and his trusty henchman held the gate against inconvertibility and its attendant woes and of how our old friend, Sir James Brunyate, fought our battles simultaneously in Washington. The whole story is as good as any romance to those like myself who were anxiously watching the situation from London. It seemed from week to week an utter impossibility that the Government of India could possibly escape from the suspension of specie payment and yet the feat was accomplished and India owes no inconsiderable debt of gratitude to those whose skill and tenacity averted the misfortune. The crisis, however, has a lesson and that lesson is that we are on permanently unsafe ground until India is educated up to abandoning its secular habit of hoarding money in unsettled times. India's reputation as the sink of the precious metals is an unhappy one and we all trust that in time she will outlive it. Meanwhile, the Government cannot possibly go on meeting this insatiable demand for silver rupees which disappear from circulation almost as soon as they are minted without serious effects on the world price of silver already far too high for comfort. There is absolutely no justification for the continuation of panic which has drawn twelve hundred millions of silver rupees from our mints during the last four years, and unless it is checked and the hoarded coins are restored to circulation we may be forced to reconsider the whole basis of our currency and exchange policy. The second uncomfortable feature in our financial position is the large quantity of floating obligations directly due to the war, which we must redeem before we can go ahead with a generous programme of remunerative borrowing. We shall have to curtail our paper currency investment and to get rid of the troublesome discount upon our notes. We have to meet a considerable volume of short term bonds, cash certificates and treasury bills which had been issued since the war began and for the next few years we shall be hard put to it to pay off these liabilities and keep up the supply of revenue for our current requirements. There is no reason whatsoever for alarm. All that has happened in the past few years may well fill us with pride and hope. We know the splendid part that has been taken by all classes in India in meeting a great emergency. We are in this department particularly indebted to the leaders of British commerce in the great centres and to the banks for the lead that they have given in supporting our big loans and for the cheerful and unselfish way in which they have accepted the inconvenient restraints that had to be imposed on trade and finance in the interests of imperial defence. We look forward to a time of industrial awakening and we have enormous strength in our command of raw materials. Whatever inconveniences there may be in store for us owing to the temporary difficulties which have mentioned will be transient and can be largely mitigated by a determined policy of economy.

With this I close these remarks and lay the Financial Statement before the Council. We have come through a great emergency. Our position is strong and with care it should grow stronger still, but there is no margin for lavish expenditure. Among its many lessons the war has taught us all, the State and the individual alike, that we can live less extravagantly than we used to do. I trust that the lesson has come to stay for our old familiar watchword of economy will be just as necessary in the future as it has ever been before. (Applause.)

Sir James Meeson spoke for 25 minutes and his speech was received with applause. After presentation of the financial statement Sir William Vincent presented the report of the Select Committee on the Bill to make provision in special circumstances to supplement the ordinary criminal law and for exercise of emergency powers by the Government.

Sir James Meeson in next introducing the Paper Currency Bill said when the Indian Paper Currency Amendment Act 1897 was passed they had all hoped that the figure of 86 crores was what they would go to, but towards the end of 1918 the currency situation began to cause considerable anxiety and they had to request His Excellency to promulgate an ordinance bringing up the total of currency reserve to 100 crores. It was this ordinance that the Bill sought to incorporate in substantive law. The increase was due to their having to meet heavy military charge.

Mr. B. N. Sarma protested against the introduction of this measure. He said the heavy rise in prices was very largely due to the addition to currency of the country. He submitted that the time had come to put a stop to adding to the currency of country especially when it was unsupported by bullion or silver.

Damage by Enemy Occupation.

British Mission.

LONDON, February 23.

A British Mission is shortly proceeding to Serbia to investigate the damage resulting from enemy occupation and ascertain the extent of reconstruction necessary and the materials required. The Mission will also examine general economic conditions in Serbia and the prospects of British trade development.

Manchester Enterprise.

Special Trade Commissioners.

LONDON, February 24.

A telegram from Manchester says:—At a meeting of firms associated with the British Manufacturers' Corporation, it was decided to amalgamate with the Federation of British Industries for the purpose of concentrating upon extension of overseas trade. The Chairman, Sir Charles Mandelberg, said:—"It was proposed to establish Trade Commissioners in overseas markets to protect and advise traders and work in the closest touch with Government representatives abroad. They hoped to appoint a considerable number of Commissioners during the next few months."

Indian Mail.

LONDON, February 24.

The Postmaster-General announces the cancellation of this week's overland Indian Mail as the ship was damaged in collision. The next mail leaves on the 8th March.

South African Budget.

LONDON, February 24.

CAPE TOWN:—In the course of the Budget in a Statement in the Union House of Assembly Mr. Orr said the estimated revenue for 1918-1919 was £21,270,000 and expenditure, £21,389,000. The estimated revenue for 1919-1920 was £20,609,000 and expenditure £23,164,000. Mr. Orr proposed an increase of export tax on diamonds up to ten per cent.

Lille Cotton Works.

LONDON, February 24.

LILLE:—The Lille Cotton works first factory to be reconstructed in the Lille region has been restarted.

Homeward Passage.

LONDON, February 24.

With regard to high passage rates from India, the "Times" shipping correspondent says:—"The feeling here seems to be that residents in India have not had fully brought home to them the effect of the enormous increase in the cost of coal stores, wages and all other items incidental to the carriage of passengers on sea. The Ministry of Shipping fixed the present rates recently, and it is claimed that the increase then in no way corresponded to the rise in expenses. The authorities in London feel in the present highly unsettled situation that any amendment would be entirely inopportune. The outlook for low passage fares on any ocean route for some time is not at all promising in view of the enormous increase in the cost of construction of passenger ships. For example, a passenger ship which cost £600,000 before the war is now estimated to cost £1,700,000."

Priority of Departure.

LONDON, February 24.

In the House of Commons, Colonel Amery, replying to Sir Watson Cheyne, who asked if German women were being given priority of departure from Singapore on passenger steamers to Europe to the exclusion of invalid British women and children requiring immediate removal from tropical climate, said that Sir Watson Cheyne was doubtless referring to the requisitioning of the "Nora" and the "Navara" for the deportation of Germans from China. Lord Milner was aware of the pressing need for passenger accommodation for women and children from the East. The matter has given him much concern and he was communicating with the Ministry of Shipping, but in view of the great importance and urgency attached to the removal of enemy subjects from China, Colonel Amery feared that the decision regarding the "Nora" and the "Navara" was unalterable.

Late Amir of Afghanistan.

Special Prayers.

CALCUTTA, March 1.

Yesterday morning special prayers were offered in different mosques in Calcutta in connection with death of the late Amir of Kabul. In the evening a mass prayer meeting was held on the Maidan Moar Coterlony monument which was joined by several thousands of Mahomedans including Kabul residents here.

MESSAGE OF CONGRATULATION.

Lord Sinha's Reply.

CALCUTTA, March 1.

Replying to a message of congratulation sent by the Bengal National Chamber of Commerce Lord Sinha writes:—"As I have said in more than one letter that I have written lately I wish that it had been God's will that these honours should have fallen on the broad shoulders of Mr. Gokhale, but I will do my best to discharge the duties which have been laid upon me."

Members of Reform Committee.

Arrival in Bombay.

BOMBAY, March 1.

Lord Southborough, Lady Sanderson, the Hon'ble Mr. John Theisiger, the Hon'ble Anne Theisiger, Mr. R. Peetham, Sahibzada, Aftab Ahmed Khan, Mr. A. Clavson, Major and Mrs. J. Mackenzie, Major F. H. Arkwright, Captain Lord Carnegie and Captain Reader have arrived at the Government House.

To Governor will hold a levee on the 18th March and a reception on the first April.

(Continued from 9th Page.)

Sir James Meeson in reply pointed out that they in India were dependent on the currency of the whole world that their position was not so bad as that of most of countries.

Sir James Meeson then introduced the Bill to extend operation of motor spirit Act of 1917. He said this tax had brought in very cheering and soothing addition to their revenues. It was hoped that this year it would bring in 35 lakhs and the Government could not afford to lose so large a sum especially when the duty had not done harm to any manufacturer or to individual. They therefore proposed to continue the duty for the present.

Leave was granted and the Bill introduced.

Sir James Meeson then asked for leave to introduce the Bill to amend the Income Tax Act in order to raise the minimum amount taxable from Rs. 1,000 to Rs. 2,000. He said no class had been so largely hit by the enormous rise in the prices as the people earning small income. Their grant to this class would amount to about 70 lakhs but for that they would be relieving 2,37,000 assesses out of a total of 371,000 and the second advantage was they would get rid of summary procedure of assessment.

Mr. F. N. Serna thanked the Government for this mercy.

Leave was granted to introduce the Bill and for its publication in the Gazette.

Sir William Vincent next moved that the date for the presentation of report of the select committee on the Bill to provide for amendment of Indian Penal Code and Code of Criminal Procedure (second Rowlatt Bill) be extended from 6th March to 8th March.

Mr. Chaudh (Aurang) moved an amendment that date be extended to 6th September. He said there was no urgency about the measure.

Sir William in opposing the amendment said what he suggested at the time of first hearing was most suitable namely the question of republication should be considered when the report of the Select Committee was submitted.

The Amendment was negatived and Sir Williams motion passed.

Council then adjourned till 7th March.

The following is the text of the Select Committee report on the Criminal Emergency Power Bill (Rowlatt Bill), presented to-day by Sir William Vincent.

We, the undersigned members of the Select Committee to which the bill to make provision in special circumstances to supplement the ordinary criminal law and for the exercise of emergency powers of the Government was referred, have considered the Bill and have now the honour to submit this, our report, with the Bill as amended by us annexed thereto.

2. Before we proceed to set out the modifications or details which we have made in the Bill, we may state at once that we do not propose to refer to the numerous amendments which were suggested in the Bill in so far as they were destructive of the general principles of the Bill. Amendments of this kind should be brought forward in the Council which is the appropriate arena for their discussion.

3. An apprehension that has been widely expressed in connection with the Bill under our consideration is that its provisions if they became law might be used or rather abused for the purpose of suppressing legitimate political activities. The Hon'ble Member in charge of the Bill has, on several occasions, repudiated any such intention in unequivocal terms. We however consider that in order to avoid the possibility of such a view being reasonably entertained the bill itself should bear clearly impressed on its face the refutation of such a suggestion. With this object before us therefore we have made several amendments to make it clear that as the long title states the Bill is a Bill to cope with anarchical and revolutionary crime. These amendments will be found in the long title, the preamble, the short title Clause 3, Clause 20 and Clause 32, in all of which provisions with what might possibly be considered excessive caution, we have reiterated the words which in our opinion place the object and scope of the Bill beyond all doubt.

4. The Bill as originally drawn purported to make a permanent addition to the statute Book. The decision which was announced in the Council that it would be limited in duration to a period of three years from the termination of the war which we have given effect to by the new sub clause (3) Clause 1, has enabled us to revise certain other provisions of the Bill notably the important clause 26. The duration of the Bill moreover supplies an automatic limitation in regard to the operation of certain of its provisions, a question which otherwise might have called for our anxious consideration.

5. We will now refer to the detailed amendments which we have made in the Bill in so far as they have not already been disposed of by the foregoing remarks.

6. We have omitted the definition of offence against the state in Clause 5 as the term only occurred in Clause 20 and for the reasons which we give in dealing with that clause it has now disappeared from the Bill.

7. Clause 3:—We have assimilated the language of this clause with that of clause 32, as we think these clauses should correspond as closely as may be in the nature of the declaration they require.

8. Clause 4:—It seems to us desirable that once an accused has been committed for trial no order should be made under this section and we have accordingly inserted the words "or the court of sessions" so as to exclude cases where commitments have been made as well to that class of court as to the High Court. In this respect we follow the precedent of the Criminal Law Amendment Act of 1908. We think further that the accused entitled to have notice of the particulars which the prosecution intend to prove against him and we have amended the wording of sub clause (3) to give effect to this view.

9. Clause 6:—The new proviso to this clause which replaces that in the bill as referred to us must be regarded as a compromise between the conflicting influences. On the one hand we recognize that the importance of a local trial may in particular circumstances only be fully realized by the executive Government. On the other hand we are averse to invoking the authority of the Governor General in Council in such a matter. The provision we suggest seems to us a reasonable "via media".

10. Clause 1:—We have slightly amended this clause so as to require the prosecutor to open his case thus following the lines of Section 286 of the Code of Criminal Procedure.

11. Clause 9:—In defence to the wishes of some members of the committee we have extended the period of adjournment which is provided for this clause from ten to fourteen days.

12. Clause 10:—We think it desirable that a full record of the evidence should be made but not that it should necessarily be recorded by the Court itself. The amendments made in this clause are intended to give effect to this view.

13. Clause 12:—We have amended the provisions of this clause to bring it more closely into line with the provisions of 61 and 62, Victoria C 36 and have included in the clause the provisions of this Act prohibiting comments by the prosecution on the failure of an accused to give evidence and providing that if he does give evidence he shall do so from the witness box. These provisions are probably of considerably less importance in a trial such as that which will be held under the Bill by three High Court Judges, but as their insertion is urged on us by some members of the committee we have deferred to their views.

14. Clause 14:—We have been pressed to amend Clause 14 on the lines of Section 1 [4] of the Irish Act of 1883 [45 and 49 Victoria C 25] but after considering the matter carefully we feel that there is no reason to depart from the proposal in the Bill which is indeed on the same lines as the corresponding provision in the Criminal Law Amendment Act 1908.

15. Clause 15:—We think this clause as it stood in the bill went too far and we would only allow a conviction under it in respect of an offence against any provision of the law which is referred to in the schedule.

16. Clause 19:—We have made the intention of the rule making power in item one of this clause clearer, by the insertion of the words "to the complete satisfaction of the Court" and we have enabled rules to be made to provide for the intermediate custody of the accused.

17. Clause 20:—With the introduction of definite reference to anarchical and revolutionary crime in this clause it seems to us to follow that the term "Schedule offences" must be substituted for the words "offences against clause, it amounts to the state" which formerly appeared in this clause. A comparison between the language of Clause 20 and of Clause 32 as they now stand will show the progressive degrees of emergency which will justify the application respectively of part II and part III of the Bill.

18. Clause 21:—We have limited the purposes for which security can be taken under this clause to the very definite cases which we now set out in the Bill. A band to be of good behaviour would on the analogy of section 121 of the Code of Criminal Procedure have covered the case of any offence punishable with imprisonment and we do not think that it is necessary to go as far as that. We have also made a small amendment at the end of this clause to show that the report to the police are to be made at the nearest police station.

19. Clause 23:—We have modified the language of this clause to make it clear that unnecessary force is not covered by the terms of the clause.

20. Clause 24:—This important clause has been receiving our most careful consideration. The procedure it contemplates is a fundamental basis of the recommendations of the Rowlatt Committee and any material change in the nature of the investigating authority would completely destroy the efficacy of the procedure it contemplates. We think, however, that the following modifications may be made without unduly affecting the procedure. In the first place we think that the Government should set out all material facts in its possession whether in favour of or against the accused, and we have therefore substituted for the words "in support of its action" at the end of sub clause (1) the words "relevant to the inquiry". We have made a slight but very important change at the end of sub clause (3) where we require that the investigating authority shall make such further investigation, if any appears to such authority to be relevant and reasonable. The only ground therefore for refusing to inquire into the matters which the person whose case is under investigation desires to adduce, would be that such inquiry did not appear to the investigating authority to be relevant and reasonable. This is an important change in the substance of this sub clause. We have been compelled to reject various proposals affecting the proviso to sub clause (2). We recognize the force and ability with which some of them were pressed but to give effect to the amendments would be to destroy the whole procedure. Under this part of the Bill, we have inserted a new sub clause (4) with the object of penalizing false statements to the investigating authority when made by persons other than the person whose case is under investigation. It was suggested to us that conclusions might be held to include the reasons for conclusions. This is clearly not the intention of the Bill and it seems to us most undesirable that any such agreement should be left open. We have therefore added the words and may if it thinks fit adduce reasons in support thereof to sub clause (4) (now sub clause 5). Those words may be considered otiose but for the reasons we have alluded to above we recommend their insertion.

21. Clause 16:—We have amended sub clause (1) so as to make it clear that the conclusion of the investigating authority shall be set out in the form in which they are reported by that authority. We have recast the provisions of this clause after sub clause (2) down to the end of the clause. Our new sub clauses provide that no order shall continue in force for a total period of more than two years against three years in the Bill as published. It will be seen from our new sub clause (4) that where an order is made again on the expiry of the first order the Local Government must refer any representation on behalf of the person to whom it relates to the investigating authority and consider the report of that authority.

22. Clause 27:—We have made a small amendment here to make it clear that the penalty provided by this clause shall only be enforced on conviction by a Magistrate.

23. Clause 29:—We have amended sub clause (1) of this clause so as to prevent any appointment of investigating authorities. We are aware that this was not the intention of the Bill, but we think it is desirable that should be apparent on the face of the clause.

24. Clause 30:—We have slightly expanded the provision as to visiting committees and have required that rules made for their guidance should be published in the Gazette.

25. We have made a small addition in Clause 31 which needs no explanation.

26. Clause 33:—We think it desirable and we have made it clear by an appropriate amendment that no person confined under this act should be confined in a place where convicted prisoners are confined. This is clearly the intention of the framers of the Rowlett report and it is a matter which, we think, should receive statutory recognition.

27. Clause 34:—In deference to the views of some members of the Committee we have reduced the normal term of detention in custody under the provisions of this clause to seven days.

28. Clause 38 and 39:—Exception was taken to the provision in the Bill referred to us which provided that no reference to the investigating authority should not be necessary where these powers were employed. We recognize however that there is force in the contention which was put before us by the member in charge of the Bill, who pointed out that in most cases investigation of a very careful nature had recently taken place in regard to the persons. We think the compromise provided by our new provision to both these clauses should meet all reasonable requirements.

29. Clause 40:—We think that the period of thirty days contemplated by the proviso to sub clause (3) of this clause is unnecessarily long and we have reduced it to 21 days.

30. The Schedule:—We are much pressed to exclude offence under 124 (A) from item 1 of the schedule and in deference to the wishes expressed by the non-official members we have removed offences against this section from item 1 and inserted them in item 2 (A) of the same schedule which will supply the safeguard provided by that item in regard to the offences included therein. As a matter of drafting we have removed those offences which are themselves attempts from the list of offences in item 2 (A) as we think they are sufficiently provided for by item three of the schedule.

31. It will be observed that all the amendments that we have made in the Bill are amendments in favour of the subject and that on the other hand the main scheme of the Bill has not been materially altered. In these circumstances the majority of the Committee do not recommend republication of the Bill.

The report has not been signed by Messrs Kharade, Patel and Pundit Malaviya. Messrs Sastri, Shafi and Surendranath Bannerjee have signed subject to following notes of dissent:—We recognize that the Bill as altered by the select committee is not open to objection to which it was opened in its original form. Its duration has been limited to three years and by word but into the preamble and certain clauses its application has been restricted to offences connected with anarchical and revolutionary movements. Several minor improvements have likewise been made. Still we disapprove of the policy and principles of the Bill and must reserve out right to oppose it altogether. Without prejudice to this right we proceed to make some observations and suggestions with reference to the provisions.

Clause 12: We are not satisfied that it is desirable to introduce in this country the principle of giving an accused person the option of offering himself to be examined as a witness. One of us Mian Mahomed Shafi however thinks it an advantage and approves of its introduction but we are all agreed that if it is introduced a safeguard should be provided in addition to the one embodied in clause (3). It should be something to this effect "not shall the Court make any inference adverse to the accused from such failure on his part".

Clause 14:—We cannot agree that in the case of a difference of opinion among the Judges the opinion of the majority should prevail so as to result in a conviction. Following the example of the Irish Crimes Act, we would make conviction dependent on the unanimous opinion of the Judges.

Clause 15:—It appears to us necessary to take care that this part of the Bill is not used for the trial of scheduled offences generally. We would insist a proviso to Clause 15 somewhat as follows:—Provided that when the Court convicts a person whether of the offence with which he was charged or of another, it shall record a finding that such offence is connected with an anarchical or revolutionary movement.

Clause 17:—This clause takes away the right of appeal to a High Court. We think it should be provided on the contrary that on the analogy of the Irish Crimes Act an appeal would lie in such cases to a full Bench of the High Court consisting of not less than five Judges.

Clause 21:—It is a part of our general objection to the Bill that no restrictions should be imposed on the personal liberty of a citizen except as the result of conviction in court of law, excepting part 1, the rest of the bill gives sanction to such restrictions by mere executive. Order assuming however that it is necessary to the executive Government such extraordinary power we indicate below certain points on which we differ from the majority report. We suggest that before passing an interim order under clause 21 against any person, the Local Government should be required to place all the materials relating to his case before judicial officer, not below the rank of District and Sessions Judge and take his opinion thereon.

Clause 21: Subclause (2) makes it obligatory on the investigating authority to hold the inquiry in Camera. We think it sufficient to provide for the inquiry being in Camera if and when the investigating authority think it necessary and we would provide that right of giving evidence should expressly be conceded. Sub-clause 33 says that the investigating authority shall not be bound to observe the rules of the law of evidence. We would provide that such authority shall be bound as far as possible to observe these rules.

Clause 26:—We do not consider it sufficient protection that a person against whom restrictive orders are renewed should be allowed after such renewal to make a representation to be placed before the investigating authority as is provided in sub-clause (4). We are of opinion that no orders clause 21 should be extended for further period without the case being referred to the investigating authority a second time and the person in question being allowed more or less in accordance with the procedure under clause 25, an opportunity of being heard.

Clause 32:—We consider that the investigating authority should consist of two persons who have held judicial office, not inferior to that of a District and Sessions Judge and one non-official Indian.

Clause 33:—We recommend that before orders are passed against a person under this clause, that some

procedure be adopted as we have recommended under clause 21. The materials of the case should be referred for opinion to a judicial officer not below the rank of District and Sessions Judge.

Clause 36:—We would of course modify the procedure under this clause on the same lines as the procedure under clause 25 and 26. In conclusion we strongly recommend that in view of the fact that the bill embodies principles wholly at variance with the principles of the ordinary criminal law, the bill be republished and referred for opinion to the Local Governments and the High Courts and important public bodies and individuals.

(Sd) Surendranath Bannerjee, V. S. Srinivasa Sastri, M. Mahammad Shafi.

Nawab Ali Chaudhuri signed the report subject to the following notes of dissent: When the bill was first introduced it was contemplated by Government to lay down a permanent legislation in the country which it was feared would to a great extent restrict the liberty of the people. On the opposition of the people's representatives in the Imperial Legislative Council, Government subsequently declared the intention to introduce it only as a temporary measure and thus a considerable portion of its harmful nature was reduced. The bill as it has now emerged out of the select committee is a decided improvement on the introduced in the council in the original draft of the bill. The preamble was in general terms but by the addition of the words "for the purpose of dealing with anarchical and revolutionary movements" in the preamble of the bill as amended by the Select committee its scope has been much limited. Several other improvements have like wise been made and they, coupled with the words added in the preamble mentioned above have greatly removed its objectionable character. I am however to dissent on the following points from the majority report:—(3) Some words to the following effect should be added to the sub-clause "nor shall the court make any inference adverse to the accused from from such failure on his part".

29. (2) "Of the three persons constituting the investigating authority two should be persons who have held judicial office not inferior to that of a District and Sessions Judge". Now as the Bill has given rise to considerable nervous agitation in the country and opposition meetings are being held in every quarter and as certain vital changes have been introduced in it by the amendment made by the Select Committee whereby its objectionable character has been much reduced if not removed almost, it will be proper for the Government to publish the Bill again in the Official Gazette.

Sd. NAWAB ALI.

DELHI, March 1.

The Hon Sir James Meeson presents his financial statement at Council this morning. The budget shows a deficit of 4½ million sterling due to additional military expenditure accepted last September. Scarcely has cost nearly 1½ million. Military expenditure in the coming year is reckoned at 41 millions. The financial Minister specially thanked the Commander-in-chief for his moderate demand and his unflinching determination to insist on economy. 6½ millions are allotted for railways renewals and 17½ millions for railway capital expenditure, this being a record programme. The New Delhi allotment for the year is £ 300,000. Ten millions are asked for a victory loan to enable this allotment being given. Excess profits tax is expected to give six millions and the next years surplus is estimated at £9,00,000. Incomes under £133 (Rs 2,000) are freed from income tax costing the Government, half a million relieving 2,37,000 assesses. Sir James Meeson says if wasteful absorption and hoarding of silver continue at the present rate the purchase of silver may prove to be physically impossible and it may be necessary to fundamental by recast the internal currency policy. India's industrial position is strong, but economy is most necessary and must be the watchword for the future. The financial Statement was received with applause.

BANGALORE, March 1.

The Government of Mysore has not yet received sanction of the Secretary of State for India to proceed with the Second stage of Kanambadi dam works. In the meantime it is understood that the Mysore Government is carrying on its own responsibility, and at the instance of Mysore Government Committee of Irrigation Engineers presided over by Netherzole. Retired Inspector General of Irrigation of the Government of India, met last week in Mysore to consider the safest and soundest design for waste weir of the second stage of the dam in which both Madras and Mysore Governments are vitally interested. The members of the committee included Mr. Howley, Secretary, P. W. D., Madras, Mr. K. Krishna Iyengar, Chief Engineer, Mysore Government in charge of Kanambadi works, Mr. Karpur Srinivasa Rao, Retired Chief Engineer of Mysore and Mr. Dalal, Engineer from Hyderabad State.

CALCUTTA, March 1.

In view of Mr. Patel's Inter-caste Marriage Bill, it is interesting to report the inter-caste Hindu marriage which took place last night, the bridegroom being a Brahmin and the bride a Vaisya. Several representative members of both communities attended. Among those present were Pandit Rajendra Nath Vidyalok, Mahamahopadhyay, Dr. Satish Chandra Gupta, Lt. Col. U. N. Mukerjee, Hon'ble Cumar Arun Chandra Singh, Mr. J. Ghosh, Mr. Babu Gajendra Nath Tagore, Mr. Satyananda Bose, Mr. C. R. Das, Mr. J. N. Roy and Sir P. C. Roy.

LAHORE, March 1.

LONDON, February 21:—The "Exchange" correspondent says that the commission on the Rumanian affairs has awarded Serbia the agricultural part of Banat of Temesvar, Rumania, mountainous country and minerals. Although stories of revolution in Rumania have been circulated the "Times" Borne correspondent wires that absolute calm reigns in that country despite the direct need of food.—"C. & M. Gazette."

LAHORE, March 1.

LONDON, February 21st. The "Full Mail Gazette" forecasts elevation to the peerage of another Indian great industrialist who rendered valuable assistance in the prosecution of war.—"C. and M. Gazette."

Bombay Medical Union.

Annual General Meeting.

BOMBAY, March 1.

At the annual general meeting of the Bombay Medical Union Dr. S. S. Batliwala President in moving adoption of the report paid a tribute to the self sacrifice and patriotism of Indian medical profession in contributing eight to nine hundred men for war service. He trusted that when making permanent appointments to fill up I. M. S. Posts claims of those who have borne the brunt would not be overlooked by the Government. He deplored the attitude of British Medical Association who while representing the grievances of I. M. S. to the Secretary of State the other day and suggested resumption of competitive examination for the service, had not a word to say in recognition of the services rendered by holders of temporary commissions. Representations had been made on behalf of the Medical Union to the Viceroy to permit one of its members to serve as a co-operated member on the special committee appointed by the Government of India to consider the reorganization of all branches of medical services in India. He hoped the Government would grant their request and considered opinion of medical union would receive its due weight. Continuing the Chairman criticised the fundamental system of medical education in India. He said it was faulty and anomalous. The status of students and independent medical profession will never improve unless the wrong system of recruiting for higher professional chairs from the military medical service is thoroughly altered. He hoped that an early attempt would be made to organize the School of Tropical Medicine in Bombay with a staff of best men available irrespective of colour, creed or service. Meanwhile it was a matter of gratification to all that an institution for research in tropical diseases on a very scale somewhat similar to those working in America and Europe is contemplated to start in Bombay through munificence of late Sir Ratan Tata which will open up a large field of research work in which he hoped to see independent Indian medical profession taking its due place. Such institution would serve to throw a flood of light on Indian drugs, some of which were of marvellous efficacy and have great virtues.

No Further Untoward Incident.

CALCUTTA, March 1.

Steamer "Chupra" which is taking home over a thousand demobilised troops from Calcutta and went aground and was brought back to Garden Reach, left Calcutta yesterday morning without any further untoward incident.

Sale of Postal Certificates.

CALCUTTA, March 1.

Total value of postal certificates sold in the districts of Bengal from the 3rd June 1918 to 31st January 1919 was rupees twenty six lakhs eighty five thousand one hundred sixty five.

International Ports.

LONDON, March 1.

The Interallied Sub-Commission on ports, water ways and railways discussed British and French draft conventions relating to the regime in connection with international and free ports.

Draft Conventions Passed.

The Labour Legislation Commission arrived at decision under which countries with Federal constitutions should adhere to the International Labour Conventions. The Commission passed the whole draft convention subject to further reading of text as amended for final approval.

The Coal Industry Commission.

LONDON, March 1.

The Coal Industry Commission of which Justice Sankey is the chairman is composed of twelve members including Mr. Arthur Balfour Steel, merchant of Sheffield, Mr. Smillie Siddons Webb, Sir Chiozza Money, Sir Thomas Royden and Sir Arthur Duckham.

Rowlatt Bills.

LONDON, February 24.

Mr. Yate asked an assurance that the Government of India, in making amendments in the select committee of the Imperial Legislative Council to the Rowlatt Committee, would accept nothing in any way tending to weaken the measures considered necessary by the Rowlatt Committee. Mr. Montagu replied that, beyond the proposal to limit the emergency Power Bill, to three years, he was aware of no change in the views of the Government of India with regard to this legislation. The Government of India however had announced in the Legislative Council that they would endeavour to meet in the select committee any reasonable amendments that did not destroy the effectiveness of the measure. Mr. Montagu said he considered that the Government of India in this regard had exercised wise discretion.

Military Condition and the Enemy. Report Submitted.

LONDON, March 1.

A Communique from Paris says—At a meeting of the representatives of the Great Powers to day Marshal Foch submitted the report of the Military representatives on the Supreme War Council regarding the military conditions to be imposed on the enemy.

Pay of Indian Army. Government of India Decided to Increase.

LONDON, February 24.

In the House of Commons replying to Mr. Yate, Mr. Montagu stated that the Government of India had decided to increase the pay of the Indian Army Officers by extending to them bonus and increase of pay recently granted to the British Army Officers for the period during which the armies of occupation were maintained. In view of this concession the Government of India was not prepared to revise the permanent rates of pay.

LONDON, February 24.

With regard to the Singapore protest against the appropriation of two P. and O. steamers to repatriate German women and children from China, it is emphasized that the Ministry of Shipping found great difficulty in allocating ships for this purpose and finally utilised the ships already in the Far East. It is recognised that the scheme may be strongly criticised by the enemy and perhaps others because of the breaking up of the families, but it is maintained that the course of action was inevitable, and to yield to protests would nullify a series of delicate and laborious negotiations for the repatriation of enemy subjects in China, which will finally benefit the political state of China and Allied interests. There is also the question of prestige, in which connection it is recalled that British prestige suffered a year ago owing to the foregoing scheme of repatriation then in deference to the Franco-Belgian feeling in view of the threats of German reprisals on their prisoners.

Personal Responsibility of officer's. Burma Government's Circular.

RANGOON, March 1.

A local Government circular states personal responsibility of officers for scandalous behaviour and unlawful practices on the part of the members of their households. In two cases, which have been submitted recently to the Lieutenant Governor for orders, allegations were made that the relations and servants of certain Township officers demanded money from cultivators in connection with the issue of agricultural advances. In each case the allegations were supported by a considerable amount of trustworthy evidence and His Honour saw no reason to doubt that the payments were made by the applicants. The officers, mainly through fear that if they did not pay their petitions should be rejected. The fact that the payments were made by the applicants was observed and it was made known to the villagers that those who wanted advances would have to pay 10 per cent. them. The demand was made in each case either personally or through intermediaries by members of the Township Officers and from the circumstances disclosed by the evidence Sir Reginald Craddock found it impossible to believe that a Township Officer could be unaware that such events were taking place at his headquarters or that such rumours were current throughout his Township. Ignorance of this description cannot be pleaded as an excuse. Indeed in the two cases considered ignorance would have implied a degree of incompetence both in that control of the members of their households to prevent interference with public business, which is essential for every Government officer to exercise, and in that knowledge of the occurrences within their jurisdiction which is equally essential, that would justify the removal of an officer making the plea. The Lieutenant Governor desires that each member of the Subordinate Civil Service should clearly understand that in future he would be held personally responsible if members of his households are allowed to behave in a scandalous manner or to indulge in practices that will bring the integrity of the administration into disrepute.

Rangoon Times Comment.

Commenting on this circular the "Rangoon Times" says: With regard to the above it will occur many that the warning in the last sentence should be extended to all Government departments as the Subordinate Civil Service has no monopoly interference with a public business by members of officials' households.

Small Coins.

Accountant-General's Statement.

RANGOON, March 1.

The Accountant General, Burma has issued a statement showing the number of rupees and small coins paid out from the Rangoon Currency Office during December, January and February as compared with the same months a year ago and adds that any shortage in currency is due to private action and not to any reduction in the issue of silver or small coins from the Currency Office. The rupees issued in the past quarter were forty nine lakhs and small coins to the value of a lakh and forty eight thousand as compared with forty five lakhs of rupees and two lakhs and twenty six thousand in small coins twelve months previously. This is to dispel the erroneous impression that appears to be prevalent that there is an actual shortage of silver rupees and small coins.

Mortality.

RANGOON, March 1.

During the week ending the 2nd February 342 deaths were reported in Rangoon, of which 127 were due to influenza, 29 to respiratory disease and 33 to small pox. On Friday 18 influenza deaths were reported out of a total of 60.

The Rice Market.

RANGOON, March 1

The rice market was firm to-day although only one sale of 50,600 bags of No. 1 big mills is reported at Rs. 342 8-0 for March and April. Small mills were sellers at Rs. 325, buyers offering Rs. 320. Meadon were offered at Rs. 330 buyers offering Rs. 322 8-0. Speculative transactions were 2,000 bags meadon for March at Rs. 327 8-0, 20,000 special Maron at Rs. 323 3-4. C. I. F. Bombay price per bag small mills is Rs. 12 or two annas more than control price in Bombay, so that the trickery mentioned is still being carried on. C. I. F. special per bag is Rs. 11-12 6 or two annas more than Bombay control price. To the Bombay price has to be added eight annas for cartage in Bombay so that real difference in each case is ten annas per bag. Paddy is firm at Rs. 123-125 for rail and Rs. 124-128 for boat.

The Indian Services.

Reduction of Surplus Personnel.

DELHI, March 1.

The reduction of surplus personnel of the Indian service is progressing satisfactorily and numbers released up to 24th February were approximately 800 British officers and 175,000 Indian ranks. Numbers of Indian Units are now returning to India from overseas forces.

Reduction of Passage Fares.

DELHI, March 1.

It is announced that as the result of negotiations between the Secretary of State, the Ministry of Shipping and the Shipping Companies concerned, it has been decided to reduce passage fares the on steamers running between India and the United Kingdom from the 1st March. The Peninsular and Oriental Steam Navigation Company still reduce their rates by 10 per cent and will issue return tickets for the price of one and a half single fares. In regard to other lines no definite decision has yet been reached but it is hoped that they will also make a similar reduction. The Peninsular and Oriental Steam Navigation Company however intimate that in view of the greatly increased expenses on liner service they may have to reconsider their position later.

The C. P. Council.

Agenda of the Next Meeting.

NAGPUR, March 1.

At the ensuing session of the C. P. Council which opens on the 7th March the Hon'ble Mr. B. Raghubir Singh will move a resolution thanking the King Emperor and the British Cabinet for the appointment of Lord Sinha as Under Secretary of State for India. The reports of the select committees on prevention of Adulteration and Canal Management Bills will then be presented and passed. The Hon'ble Mr. Crump will ask for leave to introduce Central Provinces Tenancy Bill. The Hon'ble Mr. Kulkar will move a resolution regarding pensions for the Municipal and District Council employees. The Hon'ble Rao Sahab Mahajan has given notice of three resolutions one of which which recommends that auction sales of agricultural lands in satisfaction of decrees should be held in the villages where the lands are situated under the supervision of an experienced judicial officer.

The revised financial statement will be presented and discussed on the 13th March.

A Mohamedan and his wife jumped from the window of their residence in Lewis Street, Rangoon on Thursday afternoon the man died at once and the woman that night in hospital without recovering consciousness.

A bill will be introduced into the Burma Legislative Council to include the Nagas, a tribe inhabiting the Sema tract recently brought under the provincial administration, within the definition of Chins in the Burma General Clause Act 1898.

పోలీసువారి నెదిరించుట.

కొడయకనాలు రోడ్డు సమీపమున కొంతమంది దొంగలు పోలీసువారి నెదిరించుట నుండి మరలొచ్చి వివరములు తెలియజేసెను. కొడయకనాలు రోడ్డు అంబులెన్స్ స్టేషనుల చుట్టూ చాలదీకము లాదిగ ననేకవిధములగు బస్తాలు దొంగిలించుచు చుండెను. మావూరిపట్టి గ్రామములోని కొందఱు ద్రోహు లీపని మొనరించు చున్నట్లు క్లబ్బమునకు గలిగెను. ఇటీవల విరవకాయల బస్తాలు మూడు దొంగిలించబడెను. అందువలన గురువారము మధ్యరాత్రి పరిశోధనాదళము పేగిరి. క్రిందటి గురువారము మధ్యరాత్రి బయలుదేరి మధ్యాహ్నము సరికి వారు కొడయకనాలు చేరిరి. అచట సుక పోలీసు జవానును, ఒక పోలీసు పాడేకనిస్టేబులు, మఱియొక గ్రామాధికారియు వారితో గలసిరి. రెండున్నెలలనుకు ఒకమైలు దూరమున నున్న మావూరిపట్టి గ్రామమునకు వారెగిరి. అచట అనుమానస్పరులుగ నున్నవారి ఇండ్లను రెండుదింటి పరిశోధించిరి. వాటిలో నొకట్రంకు పెట్టెను చిన్న తోలుగుంచి మఱియొక నోసెంచిన పట్టుకొనిరి. పిమ్మటవారిని కొక గృహమును సరికించిరి. పట్టుకొనిన సామానును వారి కా చేయుచుండగా కొందఱు కట్టులు మొదలగువాని పట్టుకొని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుల చుట్టును ముగిరి. వారు యూనిఫర్ములలో నుండలేదు. జాబితాను వ్రాయుచున్న వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వి. ఏ. గారి మొదలొక నొకడు గట్టికొట్టెను. మహ్మదు యామాపునయ్యకు యామాపులకు గట్టిపెట్టులు తగిలెను. మహ్మదు యామాపురక్తు ముకారుచుండగా రెండున్నెలలనుకు పరుగెత్తి ఈ సమాచారము నచట వ్యాపింపజేసెను. వెంటనే సెల్లకోటాయి పోలీసు వారు వారిసహాయార్థ మేదొంగిరి. ఈలోన హంతకులు పారిపోయిరి. దెబ్బలు తగిలినవాడును చచ్చినవాడును రక్తములో మునిగి యచటకడియించిరి. రాత్రి రెండున్నెల పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు శంకరనారాయణ అయ్యను, నాగ్గజము దివ్యూటీ నూపంబెంటుగారులు కొంతమంది కిబర్త్య కనిస్టేబులతో సహాకి వచ్చిరి. వెంటనే వారు పరిశోధన నారంభించిరి. దెబ్బలు తగిలిన నారుమధుర అణగెత్రి కంపబడిరి. పరిశోధన జరుగు చున్నది.

భీమయ్య - మీరు చుట్టకాలస్తార ?

బోగయ్య - నా కలలో దరభ్యాసాలలేవు.

భీమయ్య - అది దరభ్యాసం అయితే మీకు తప్పకుండావుండవచ్చు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున

వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.

అనేక చిత్రినిచిత్ర కటములతోనిండియుండును.		
మొదటి సంచిక	వెల (పత్రిక 1-కి)	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0
మూడవ	"	1-0-0
నాల్గవ	(చిత్రిలు లేవు)	
ఐదవ	"	1-0-0
ఆడవ	"	1-0-0

ఇందు విరోహ మహాసంగ్రామ చరిత్రము విశేషము.

ఏడవ సంచిక	వెల పత్రిక 1-కి	1-0-0
ఎనిమిదవ	"	1-0-0
తొమ్మిదవ	"	1-8-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రామ వివరములు సంతకముగ చిత్రికటములతో ముద్రితమై యున్నది.

2. ఆంధ్రోద్యమము.

ఇందు ఆంధ్రమున సభాద్యక్షుల యువనాస్వములు, ఆహ్వాన సభాద్యక్షుల యువనాస్వములు విప్లవ చిత్రికటములు, చిత్తు తీర్మానములు సులక్షణముగా చక్కని శైలిలో పెద్దఅక్షరములతో ముద్రింపబడి యున్నది. వెల (పత్రిక 1-కి) 1-8-0

3. ఆంధ్రనర్వక శాళి: విద్యావ్రవృత్తి.

ఇది శ్రీ మతి కట్టమంచి రామలింగా శెట్టిగారి విరచితము వెల 0-4-0

4. ఆత్మజ్ఞానము.

దయ్యముల సద్భావమును గురించిన కాశ్రీయచర్య, పా. జగన్నాథస్వామి వి. ఏ. గారి విరచితము వెల 0-8-0

5. శారదాంబ.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మాన్యమిందు చూపబడినది. ఇది శ్రీ ధర్మబోధిని యను నాటకము వెల 0-4-0

6. శ్రీ రామవిజయము.

ఇది ఏదెంకడుల చక్కని నాటకము. కోపశైలీ వేంకటరమణ రావు వి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది వెల 0-8-0

7. అమృతవల్లి.

1-4-0

8. బుద్ధచరిత్రము.

0-8-0

విజ్ఞానచంద్రికా పరిశుక్తు పరిశుల్కలలో బహుమతులను బడసిన కంచవల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదించ బడినది.

9. కవిత్వతత్త్వ విచారము.

శ్రీమతి కట్టమంచి రామలింగా శెట్టిగారి కృతము వెల 1-8-0

10. తృణకంకణము.

0-4-0

11. స్నేహాలత.

0-4-0

రాయప్రోలు గుమ్మరావుగారిచే విరచితము.

12. ఏక హామ లిప్తిపరంప.

0-4-0

13. ఆంధ్రోద్యమము

ఆంధ్రోద్యమ తత్త్వమును దెలుపు చిన్ని పాత్రము 0-2-0

14. ఘోరలే చిత్రపటము

0-1-0

(ప్రాస్తుతమున వేలు.)

చిరునామ:—
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

వృత్తాంత లేఖలు.

రామచంద్రపురం తాలూకావార్తలు.

(మాస్ట్రీకు విలేఖవద్దనుండి.)

గోక్షేత్రంబి.

రామచంద్రపురము, ఫిబ్రవరి 24:—కోక్షేత్రంబు గోక్షాలక్ష్మమ్మ గోక్షేగారి నాలుగవ వర్గంబునకు ఈ నెల 19 రీఖ సాయంత్రము పురమండలమునందు పురజలచే జయ ప్రదముగ జరుపబడినది. ఇచ్చటి ప్రేమనరీ గలుమేజప్రేటు చాగంటి అయ్యల లింగం పంతులు బి. ఎ. గాగ్రాసనాధి పత్తయ్య వహించిరి. ఈకపల్లి వర్షులు బి. ఎ. బి. యల్ గారు ను, మాంధాళ నరసింహారావు బి. ఎ. గారును, యమ్. మంజు నాధరావు బి. యె. బి. యల్ గారును ఉమహానీయుని జీవిత మును గురించియు, జోధాగిరికై ఈ యన చేసినపనిగూర్చి యు మాట్లాడిరి.

గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపుమాట్లాడు.

కృష్ణగుంటూరు మండలములయందలి గ్రామోద్యోగులు దొరతనమునా రీతీరల తొలగించ దలచుటకు తమవారసత్వపు మాట్లాడు విషయమై యన్యాయమని విన్నవించుకొనుటకు కడపిన మూడునాడుగు మాసములకుండి యన్యాయప్రయోనల కోర్కె సభలుగాని: ది విన్నపముల బంపించుచున్నతరీ గోదావరి నాస్తవ్యుల కింతవరకు ఇకుమంతయైనను చీకట్టుకుండుట కడుకోచనియును. కనైనను మేల్కొంది తమవిన్నపముల గూడ బంపెద రని నమ్ముచున్నాము.

పరకు రామశ్రీతి.

నిన్నటిరాత్రి పడకొండు పండ్లగుంటల వేళ నిచ్చు టి పాకీవార్లగుడి నెలయం దెట్లో పంపుంటునని దాదాపుగుడి నెలన్నియు తగులబడిపోయినది.

మాయ్యర ఎలిమెంటరీ పాఠశాల.

వెద్దాపురం తాలూకా జగంపేటలో గవర్న మెంటు వాటికల ఇంకొకటిటు నెంకందరినూకూల కాంక్ష నుచేయుట వేళ ఆచుట నిదివరకు ఉండియున్న మాయ్యర ఎలిమెంటరీ పాఠశాల నీతాలూకా కొంతురుగ్రామమునకు మార్చబడినది. ఆ గ్రామమునం వీ పాఠశాల తెరవబడినదివరకు మిక్కిలి వైభవముతో సభ చేయబడెను. గోదావరిజిల్లా స్కూల్ ఆఫీ స్టంటు యనస్మెత్తరు వల్లూరి నరసింహారాయుడుగారు సభాధి పత్యము వహించిరి. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు, కోర్టు ముకసముగారు, మేజిస్ట్రేటుగారు, ప్లీడర్లు మొదలైనవారందరు సభ నలంకరించిరి.

రీడింగురూము

నిన్నటి సాయంత్రము గంగవరం గ్రామములో రీడింగు రూము లైబ్రరీస్థాన మహోత్సవము వైభవముతో జరుప బడినది. రామచంద్రపురం కోర్టు ముకసముగా రగ్రాసనాధి పత్తయ్య వహించిరి. ఈ సందర్భముననే అచ్చట కో - ఆఫరే టిపు సామ్రాజ్యమున, గంగవరం రెయినులపంపునను గూడ నిర్మాటు కాజడినది.

కాకినాడ వార్తలు.

(మాస్ట్రీకువిలేఖకుని యొద్దనుండి.)

మ్యూనిసిపల్.

కాకినాడ, ఫిబ్రవరి 28:—ఈంద్రపాలెము లాకుతై నున్న కట్టంగతెనను మ్యూనిసిపల్ వారిని తీసికొనడని కాకి నాడ తాలూకా బోర్డువారు కోరియున్నారు. బండ్రపస్తా కది యుపయోగము లేనందున తను కక్కురలేదని మ్యూనిసిపల్ వారు తెలియబరచిరి. ఒక్కరూపాయ పన్ను చెల్లించు వారందరు వోటులుగ నుండవచ్చునని గవర్న మెంటువారుపంపిన ఉత్తరువు చొప్పున త్రొత్త వోటుగ్ల తీపులు తయారుచేయ బడును.

ధాన్యము కమాండీరింగు.

ఈతాలూకాలోని వేళంగి గ్రామమున ధనికులగు కమ్మ రయియు ధాన్యము విస్తారముగ నిలవచేసే ఎత్తువ ధరలను రాబట్టు నుద్దేశముతో విక్రయింపవచ్చునని జిల్లా అధికారు లకు తెలియవచ్చినందున పాడ్ కాన్స్ట్రక్ట్ డిప్యూటీ కలెక్టరు గారును తాలూకా తహశీలుదారుగారును పోలీసు సహాయ ప్లెక్టుగొని ఆ గ్రామమునకే బస్తారు. 6-8-0 చొప్పున ఖరీ దుకట్టి 2,000 బస్తాలవరకు కాకినాడకు బండ్రవై తోలివెట్టిరి. జిల్లాలో గవర్న మెంటువారు కమాండీరింగు చేయుట కిదియే ప్రథమప్రయత్నము.

వివిధవిషయములు.

నెలపులోనున్న శ్రీకాంఠయ్యగారు వచ్చి రీతిపుచేసిన వెంటనే (తెజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరు మహారాజశ్రీ పండిత నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు సబ్ (తెజరీ) తిని తీసుకును. ట్టుమన్యవహారవిధానమును నేర్చుటకు పెన్సన్ అన్వీటాంట్ కలెక్టరు రామబహద్దర్ యు రామారావు ఆనగల్ గారిని చెన్నపురికి పండువురు అం తెలి యుచున్నది. పోలవరం ఎన్టీ టురు కోర్టు ఆఫ్ వాడ్సువారు తీసికొను విషయ మింకను నిశ్చయము కాలేదు. పితాపురపు దానాలలో విచ్చటకు వచ్చి యున్న ప్రాజెక్టు కలీ టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు మొన్నటి సాయంత్రముల కాలెట్ కాసనములను తీరముగ ఖండించుచు చక్కని యుపన్యాసమును పురచరించున నిచ్చిరి.

గంగవరము సభలు

(మాస్ట్రీకువిలేఖకుని వద్దనుండి)

కాకినాడ, ఫిబ్రవరి 28:— ఫిబ్రవరి 28 వరేడి ఆదివారము మధ్యాహ్నము లెండుగుంటలు లగాయతు రామచంద్ర పురముతాలూకా గంగవరము గ్రామమున (1) రామచంద్ర పురము తెంపాటి డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ గౌరెనమ. కా. శ్రీ. చ. మంజునాధరావు బి. ఎ. బి. ఎస్., వారి ఆధిపత్యమున నీతారామ పుత్తర భాండాగార, పుంపటి సుభుష్టాపనమును గురించియు (2) మ. కా. శ్రీ. దంతులూరి లక్ష్మీనరసింహ రాజు బి. ఏ. బి. ఎస్. సి. వారి యాధిపత్యమున గ్రామసంఘ స్థాపనమును గురించియు సభలు జరిగెను. 500 మంది రయి టులు మొదలగువారువచ్చిరి. ఈ సభలకు రామచంద్రపురము కోర్టుప్లీడర్లు, తాలూకా సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారును, దను శేనీ తగు గ్రాత్వాహ మొసగిరి. సభాభ్యుత్థు లిరువురును సమ యోచితములగు సుపన్యాసములనిచ్చి సభ్యుల నానందింపజేసిరి భాండాగారమునకు దుగ్గి రాల మార్కెట్ కాశీరావుగారు, డెల్టా నూపరింకెండ్లెంటు ప్రతాపరావునాయుడు గారు మొదలగు వారు 500 పుస్తకములవరకును సహాయ మొనర్చిరి. గంగవర గ్రామవాసులు మండలరాజకీయవిషయములందు శ్రద్ధవహించుటకు పేరువడిసిన వారగుటకులన వారి నూతన సభలు జనుప్రదయై కాశ్యేతముగ నిలిచి ప్రజోపయోగమగునటుల భగవంతు డనుగ్రహించును గాక.

అర్యసమాజము. ఖరగి పూరు.

ఒకవిలేఖ యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఈ నమమ దగ్గంగల్లెనుండి, పండిత శివశంకర వేదాచార్య కాన్యతీర్థుల వారు ఈ యూరువచ్చి వేదమతోత్కృష్టతగూర్చి మహో పన్యాసములు హించి భావన నానింది. అందుమొరటిదినమున (22-2-19):— వేదములు మిక్కిలి పురాతనము లనియు, సత్య జ్ఞానదామకము లనియు ప్రపంచసృష్ట్యాదియందే నిర్మించబడిన ననియు, వేదమతమునందే ప్రపంచమందలి యితరమతములు జనించెననియు తెవ్వయ సూక్ష్మ వాద్యయసామ్యత్యమును ఆ భాషాత్మకమునాచార్యత్యము ముచ్చటించుచు ప్రపంచ మందలి భావలన్నిటికిని సంస్కృతమే మాతృభాష యని యు తెప్పి ఆర్యుల ఆత్మనికా సమన, కువోఫలగానింది.

కెడవరమున (28-2-19)

వేదమతమునకు, వేదేతర మతములకును, గల భేద ముల సుదాహరణ పూర్వకముగ నిరూపించుచు వేదమతో త్కృష్టత సిద్ధాంతీకరించుచు; వేదబాహ్యములును, కాస్త్ర విరుద్ధములును, అగు వెట్కసంగతులను గలిగి యుండుటచే పురాణములు సత్యజ్ఞాన నిరూపకములు గావనియు, ఇట్టి భేదాభిప్రాయములనే, కలిగియుండిన “ఖురాన్” “తెలిర్” మున్నగు సత్యగ్రంథములు గూడ పురాణములవలెనే యెంచ బడవలసి యున్నవనియు, మానసికస్వభావ విరుద్ధము గాక, ప్రకృతివ్యాప్తకాస్త్రసమృతమై యుండు మత మొక్కవేద మకమే యనియు, దృఢముగ వక్కాణించిరి.

మాడవరమున (24-2-19)

వేదమతోత్కృష్టత సామ్యత గూర్చి చెప్పెను, యెగా భాగ్యము మోక్షమార్గ వాచక మనియు, ఇండియా నిగ్రహ త్యమే, అనందజీవనదామక మనియు, మనస్య కిరాంతర్గత మగు నవరంధ్ర సదోపయోగమే, మనజాని ఉత్కృష్టదక నందించుననియు విపులముగ, గంభీరముగ, మనస్సునకు నచ్చు నట్లుగ బోధగానింది.

తిరువనంతపురము ప్రజాసభ

ఈ సభ 26-వ తేదీన మరల నమవేళమయ్యెను. పాఠ స్వత్వములను గూర్చి పలువురు పార్టీలింగము లంపగా వాని నన్నిటిని బాగరూకతతో నాలోచించెదమని దివానుగారు చెప్పిరి. మలయాళము నేర్చుకొను పంచమబాలుడు ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించదలమ నెడల వానికొక విద్యార్థి వేతము నిచ్చెదమని దివానుగారు వాగ్దాన మొనరించిరి. 27-వ తేదీని అనేకమంది స్థానికావసములును దెలిపిరి. ఆనంతరపురము రెయిలు స్టేషను కర్డ సభి యు కట్టించవలసినదని ఒక సభ్యుడు నూచిం పగా అందునిమిత్త మిదివరకు రూ. 25,000 లు భాంక్షను చే యబడినదని దివానుగారు చెప్పిరి.

ఫలాహారానంతరము పలు మరల జరిగెను. ఆసమయమున స్థానికావరములను గూర్చి అనేకనూచనలు చేయబడినవి. కొంతమంది ప్రజాసభను మరల సంస్కరించి నిర్మింపవలసిన దని కోరిరి. సభ్యుల కెక్కడు స్వత్వముల సేయవలయునని- దివానుగారు చెప్పిన సమయము నన్నిటిని బాగుగ నాలోచిం చెదమనిరి. అంత మహారాజుగారిని దివానుగారిని బహుజను ధ్యములతో సాయంత్రము 6 గంటలపుడు సభ ముగిసెను.

మదరాసు త్రిండునదరమరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(బెంగాలు కంపెనీలో ఇంకొకొక్కేలు చేయబడినది.)

నో టీ సు 1497

సాల్వకొటార్సునుండి రవాణాచేయబడు చిల్లర సామాను:— ఈక్రింద జాబబడినప్రకారము ఒక వారములో కొన్ని రోజులవరకు ఇకముందు చిన్న చిన్న సామానులు సాల్వకొటార్సునుండి రవాణా చేయబడును.

సాత్తు వెస్తు లైన్.

జోలారుపేట బెంగుళూరుసిటీ మధ్యనున్న స్టేషనులకు బెంగుళూరుసిటీ స్టేషనుగండా బోవు వానికని, కే. జి. ఎఫ్. రైల్వేస్టేషనులకును సోమ, మంగళ, బుధవారములనాడు సామాను రవాణా చేయబడును. మదరాసు, జోలారుపేట స్టేషను లకు శుక్రవారము, శనివారములనాడు పంపు బడును.

నార్సు వెస్తు లైను.

అర్కోణము, కడప మధ్యనున్న స్టేషనులకు సోమ, మంగళవారములనాడు రవాణా చేయ బడును. కడప, గుంటకల్ స్టేషనులకు బుధ, గురు వారములనాడును, గుంటకల్, రైచూరు స్టేషను లకు శనివారములనాడును రవాణా చేయబడును.

సాత్ ఇండియా రైల్వే.

జోలారుపేట, మెట్టుపాలి నుము మధ్యస్టేష నులకు సోమ, మంగళవారములనాడును, నీలగిరి రైల్వేస్టేషనులకు గురువారమునాడును, పోద నూరునుండి మంగుళూరువరకు గల స్టేషనులకు, కొచ్చిక్ స్టేటు రైల్వేస్టేషనులకుకూడ శుక్ర, శని వారములనాడు రవాణా చేయబడును.

నార్సు ఈస్టు లైను.

ఈలై నుమిది స్టేషనులకును, ఈలై ను గుండా పోవు స్టేషనులకును ప్రతిదినము చిన్న సా మానులు రవాణా చేయబడును.

ఇదివరకే ముందుగ అంగీకరించబడిన సామా నులు చాలావరకు నిలవయుండుటచే దానినంతను పంపివేయవలసి యున్నది. కాబట్టి యికముందు వచ్చు సరకులు కొంతవరకే అంగీకరించబడును. తామంపబోవు సరకుల తాలూకు, ఫర్వార్డింగు నోటులను సాల్వకొటార్సు ఏజెంటుగారి కింపిన వారు సరకులు ఎప్పుడు అంగీకరించబడునో తెలి యుచేసెదరు.

ఈ య వి త్వరలో వారికి తపాల్ ద్వారా తెలియపరువబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
ననమూలికలచే
చేయబడును.
నునానన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుదు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొటకును.

అమృతాంజనము డి.గో.

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు. 109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

స్వదేశి కత్తులు

హాగ్ గ్రాండు మంగలి కత్తులు	1-2-0
టేబిల్ కత్తులు	1-0-0
కార్కులు పీయనది, చాకు అన్ని కలసి నది	
(ప్రమాణీకుల కెక్కుడు పయోగకరము)	1-8-0
డి. బ్లెషురోగర్ను చాకులు	1-0-0
సింగిల్ బ్లెషుచాకులు	0-6-0
డెస్కు కత్తులు	0-4-0
సింగిల్ బ్లెషు చాకులు (చిల్లర మల్లరక నులకు)	0-4-0

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
962 లిమిటెడ్,
కంజీవరం.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(984) ఈ ఆశుర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ దృష్టి, వాస్తవభూషణము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంగళ కాత్తము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల పేక తమాషాలు, విచిత్రవిచిత్రవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనమ్యుని మాయలు చేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీగముతో సమాధియగుట, కీరములని తలకాయచేత మాట లాడించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనమ్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీని వెల 4 రూ॥ 5. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

మోహినీతైలము:—శ్రీమత్పురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపుజేయును. నునానగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతాంజనం డి.గో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

మోన పోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డ్ దా అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్." Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు పర్చువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుండురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజిల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇంజనీరింగులు, లిమిటెడ్.
ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తపాలపెట్టె నెం. 553 కు,
మదరాసు

వై కామోజివ్ నోరునప్పుడు ఈశ్రీక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss Treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bangalore, India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Erectruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Erectruss is the outcome of years of study and research and Dr. Bier's Principle of "Obstructive Hyperaemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science. The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, a sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15, (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to ERECTRUSS (A.P.) Sole Agency BATALA (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS.

బాయిలరిక్

బాయిలరిక్ లో కలుగు, పాచి, శ్రుప్ప, మున్నగువాటిని పోగొట్టును. మరి శ్రుప్పను పట్టినయిదు. ఇప్పటి స్టీమ్ పనర్ యంత్రముల కన్నిటికిని, బాయిలరిక్ ముఖ్యముగా నుండవలెను.

1 డ్రమ్ములో 1 హెండ్రిక్ వెయ్యుట బాయిలరిక్ యుండును. 1 డ్రమ్ము వెల రూ 40-0-0 లు. వీటికి మార్పులు సన్నువారొక్కరే, మొత్తతని, ఏజెంట్లు. వీరి ప్రధానకార్యాలయము, ఇంగ్లాండు దేశముననున్నది వలయువా రిట్లు వ్రాయవలెను.

మార్పులు సన్నులందు కోరిమి టెడ్, ఇంజనీయర్ ను 9 నెకండులైన బీచి, మదరాసు. (1498)

పాశ్యపు వేంకటాచల పన్నితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీనిలాసరసము:—లక్ష్మీపలకుల ప్లేగు రోగులకు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసములను నిరోగులై యున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తయ్యయిద్ద నుండెనేని ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము కేరొకటి తదని తామే సంతోషముగ బల్కులరు. దినజ్వరము, మూడవ వార్షిక జ్వరములు, సన్నిపాతము మొదలగు విచిత్రక గుణమును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594)

2. శ్రీనివాస తైలం:—ప్లేగు గడ్డకు, సందుల నొప్పి పోవుటకును మంచియిదు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.

3. వైశ్యాన రాసనం:—దీనిని నేనించినప్పటికండియే మాత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీతభేది, అశీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.

4. బాలసుఖోదయము:—బిడ్డలకు బలకారి; తియ్యల మందు. మందము, చులబద్ధము, అశీర్ణ భేది, కృశత్వము, కడు పుష్టియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. బిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.

5. లోకాయుషార క్షిప్రామృత్యి:—బిడ్డలకు వయస్సును పెంచుచు, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణకారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అశీర్ణము, కీత వాతం, పూర్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలన్విరము, దుగ్ధము మొదలగు యింక ననేక రోగములను గుణము చేయును. (801)

260 మాత్రలు గల సీసా	0-4-0
కపాలు కర్పతో 6-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-14-0
" "	25-కి 5-5-0

శ్రుతి బోధముతో కూడ అడ పానము తాగున పంపబడును. శ్రీ సీతారాధున వైద్యశాల, మైసూరు.